

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za vse leto \$3.00
Za pol leta 3.00
Za New York celo leto 6.00
Za inozemstvo celo leto ... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 132. — ŠTEV. 132.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 5, 1920. — SOBOTA, 5. JUNIJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

GOMPERS IN FALLOVA RE SOLUCIJA GLEDE MEHIKE

GOMPERS JE STROGO OBSODIL FALLOVO RESOLUCIJO GLEDE MEHIKE TER IZJAVIL, DA JE PRUSAŠKA IN DA BI NE IZOGIBNO DOVEDLA DO VOJNE.

Washington, D. C., 4. junija. — Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, je na strog način obsodil priporočilo Fallova podkomiteja, naj pošljejo Združene države policijsko silo preko mehiške meje, če ne bo mehiška vlada izpremenila svoje ustave tako, da bodo zavarovane gotove predprave ameriških kapitalistov v Mehiki.

V ugotovitvi, ki je bilo izdano včeraj, je izjavil Mr. Gompers, da bi bilo to nasprotno politiki dežele in da bi bila to "prusaška politika". Njegovo ugotovilo se glasi na naslednji način:

— Poročilo senatnega podkomiteja, ki je raziskoval razmere v Mehiki pod načelnštvom senatorja Alberta D. Falla, ne pomenja nič drugega kot izjavo, da bo vlada Združenih držav intervenirala v Mehiki, če ne bo mehiška vlada izpremenila svoje ustave soglasno z idejami ameriških rudarskih in petrolejskih interesov.

— Poročilo senatorja Falla zahteva nadalje celo vrsto posebnih izprememb v mehiški ustavi. Te izpremembe bi pomenjale dovršenje tega, kar predstavlja upanje vseh velikih petrolejskih in rudarskih interesov ter nadalje zemljiških in gozdarskih interesov, kojih glavni cilj je bil od nekdaj pospeševati sovražstvo med narodom Združenih držav ter onim Mehiki.

— V nekaterih manjših posameznostih so mogoče priporočila, katera je predložil komitej senatorja Falla sprejemljiva, a srce poročila se more označiti le kot zločin. Poročilo zahteva, naj pošljejo Združene države policijsko silo v Mehiko, če se mehiške ustave ne izpremeni kot priporočila to poročilo in ta policijska sila naj bi obstajala iz mornariških in vojaških sil, ki naj bi odšle v mehiško republiko, da drže odprto komunikacijo med Mexico City ter vsakim pristaniščem in območjem mestom.

— To seveda ne pomenja ničesar drugega kot prepreženje cele dežele s policijsko obzidjem. Oni, ki poznajo Mehiko ter mehiški narod, vedo tudi, da bi taka akcija pomenjala tudi vojno med obema državama. Poročilo komiteja senatorja Falla je vsled tega poročilo, ki priporoča tek, ki bo dovedel direktno do vojne v Mehiko. To pa so že dolgo časa želeli ameriški interesi, ki so se pečali z izkoriščanjem naravnega bogastva Mehike.

— Sprejem tega poročila od strani senata bi predstavljal sprejem inozemske politike, ki bi bila v polnem protislovju z ustanovitveno politiko ter tradicijo naše republike.

— Takemu postopanju kot ga priporoča poročilo komiteja senatorja Falla mora nasprotovati vsak pravičen in prostost ljubeč Američan in brez dvoma ga bodo obsodili vsi delavci naše dežele ter velike mase prebivalstva te dežele.

— Težko si je misliti, da bi senat resno razmišljal o poročilu, ki se tako malo sklada s najboljše mislijo našega časa in ki je tako polno možnosti žalostnih posledic za naš narod ter za narod sosednje republike, s katerim živimo v miru.

— Priporočilo pozivlja na ameriško pomoč za Mehiko, pod pogojem, da privoli Mehika v določila. To ni nikak ameriški predlog. To je pruski predlog. Postaviti ga mora na stran ljudsko mnenje ter zdrava sodba našega naroda.

NITTI HOČE VEČ

NEMŠKIH PENEZOV

Pravi, da je dobila revna Italija premalo deleža vojne odškodnine, katero mora plačati Nemčija.

Pariz, Francija, 4. junija. — Italijanski ministrski predsednik Nitti je prepričan, da je delež njegove dežele pri vojni odškodnini, katero mora plačati Nemčija, nezadosten in to radi tega, ker ni bila Italija vdeležena pri razdelitvi nemških kolonij in bojnih ladij, katere je moral Nemčija izročiti. Tako poroča list Matin. Po svetovanju se je s Signor Bertolini, načelnikom italijanske delegacije pri reparacijski komisiji, pod zemljo.

glede revizije tozadevnih členov pogodbe.

Rim, Italija, 4. junija. — Kralj Viktor Emanuel je danes podpisal dekret, s katerim se ustanavlja ministrstvo za delo in javno dobrodelnost. Signor Abbate, minister za delo, bo prevzel začasno pošto novo ustvarjenega ministrstva. Signor Deniva, finančni minister, je bil imenovan delavskim ministrom ad interim.

PROSTO ZAVAROVANJE MAJ-NERJEV.

Hazleton, Pa., 4. junija. — G. B. Markle Company, ki ma v tujakunji okolici veliko premogovnikov, je danes naznanila, da bo svetoval se je s Signor Bertolini, načelnikom italijanske delegacije pri reparacijski komisiji, pod zemljo.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane pa preke stvari izkušeni in premožni trdkam; kako bo pa malim reikuznim začelnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljave se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

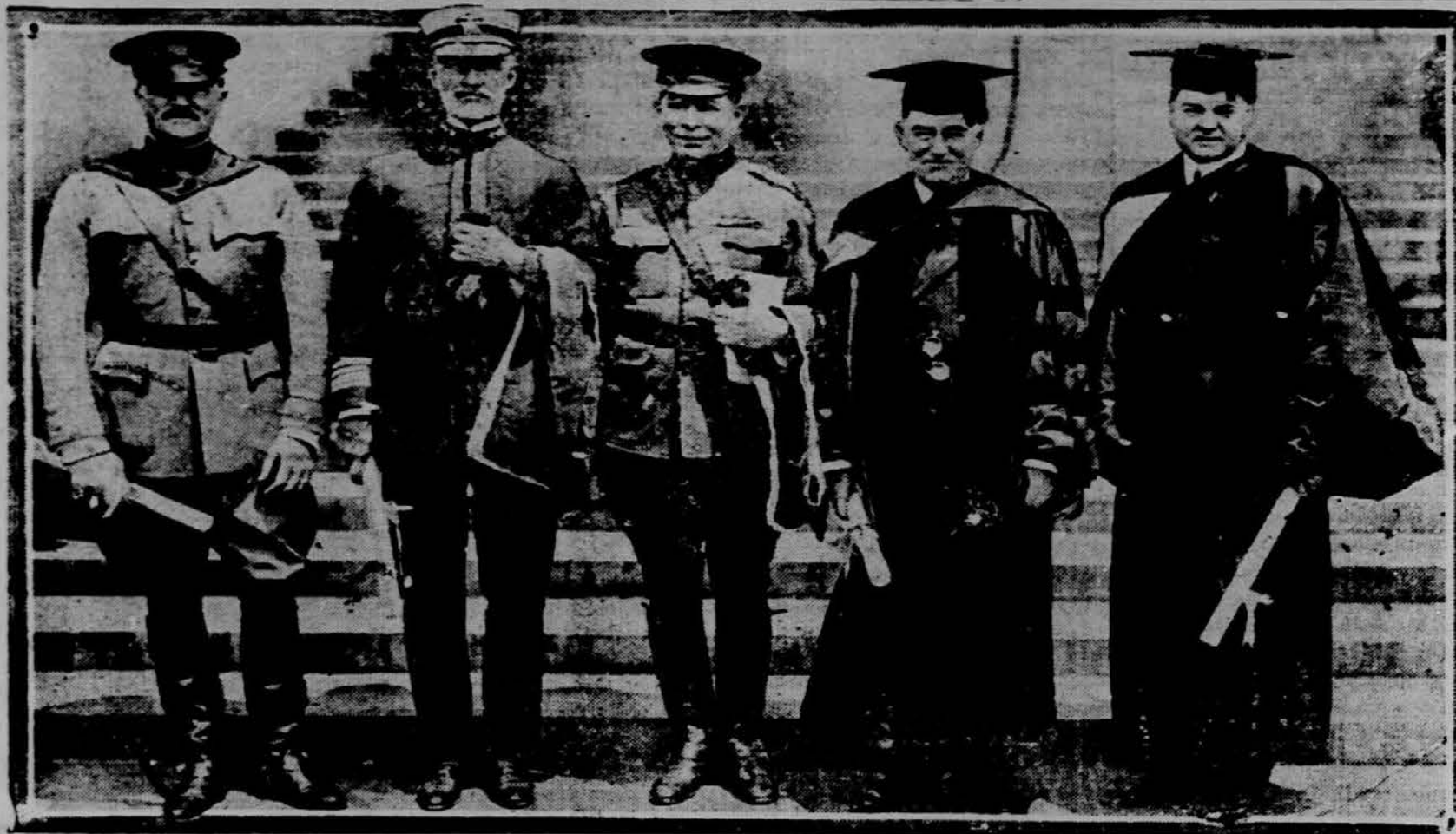
300 kron \$3.30
400 kron \$4.40
500 kron \$5.50

1,000 kron \$ 11.00
5,000 kron \$ 55.00
10,000 kron \$108.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo s drugimi; s drugimi besedami, označene cene so podvržene izpremembi brez nadaljnega naznanila.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVERKA FRANK SAKSER,
28 Cortlandt St., New York, N. Y.

V zadnjem času je bilo na Columbia univerzi v New Yorku imenova njih pet zaslužnih mož castnim doktorjem prava. — Na sliki so od leve na desno: general Pershing, admiral William Sims, Right Rev. Charles H. Brent, Henry P. Davison, načelnik vojnega sveta Rdečega križa in Herbert Hoover.

ZDRUŽENE DRŽAVE IN BOLJEŠEVIŠKI ZASTOPNIK

TUDI AMERIKA BO NEOFICIJELNO ZASTOPANA NA KONFERENCI NAJVIŠJEGA GOSPODARSKEGA SVETA. — ZDRUŽENE DRŽAVE SO IZPREMENILE SVOJE STAIŠČE NAPRAM RUSIJI. — GENERALNI KONZUL SKINNER.

Washington, D. C., 3. junija. — V najkrajšem času se bo vršila konferenca med boljševiškim trgovskim in obrtnim ministrom Gregorjem Krasinom ter zastopniki najvišjega gospodarskega sveta v Londonu.

Značilno je, da bodo pri tem posvetovanju tudi Združene države neoficijelo zastopane. Kljub temu, da vladni krogi v Washingtonu zatrjujejo, da je stališče Združenih držav napram sovjetni Rusi neizpremenjeno, je vendar jasno, da se je izpremenilo, kajti drugače bi Amerika ne pošiljala svojega zastopnika na konferenco.

Ameriko bo najbrže zastopal ameriški generalni konzul v Londonu, Skinner.

V slučaju, da bi Angleži hoteli stopiti v trgovski stik s sovjetno Rusijo, bo imela Amerika veliko besedo pri odločevanju, kakšne izdelke se sme pošiljati v Rusijo in kakšnih ne.

Boljševiki najbolj potrebujejo lokomotiv in železniških voz. Poskušali so jih dobiti skozi Estonijo, toda Amerika jim je prekrizala račune.

BERLIN JE ŠE VEDNO CESARSKI

Berlin je še vedno poln monarhističnih naslovov ter spomenikov kaiserjevih prednikov.

Berlin, Nemčija, 4. junija. — Vse kaže, da dela številnim Nemcem še vedno velike težkoče spoznanje, da spada cesarski in kraljevski režim v preteklost. Najti pa je seveda tudi ekstremiste na drugi strani, ki nasprotujejo temu, da gleda orel pruskega grba proti desni strani, mesto da bi gledali proti levi, "kot bi moral pravi republikanski orel".

Napisi v Tiergarten nosijo na primer še vedno naslov "Kraljevski gozdarski department" in najti je prodajalce, ki še vedno oglašajo, da so "dvorni založniki" njegovega cesarskega in kraljevskega veličanstva". Naravnost patetično pa je, če vidi danes človek majhne dečke, ki nosijo mornariške obleke in čepice z napisi kot na primer "Podmorska flota njegovega veličanstva".

Javno vprašanje je postalo, kaj naj se stori s spomeniki prednikov Viljema Hohenzollernskega, ki živi kot izgnanec na Holandskem. Ti kipi stoje v Siegallee v Tiergarten.

Ti kipi so bili postavljeni pod vrhovnim nadzorstvom prejšnjega nemškega veličanstva od leta 1898 do 1901. Ti nekdanji kralji in vladarji, ki so oblečeni v svoje oklepe ter drže v rokah velikanske sablje, so vse preje, kot na mestu v sedanjem socijalističnem, mu veličanstvu na Holandskem.

ŠE VEČ ANGLEŠKIH VOJAKOV NA IRSCO

Proti zelenemu otoku je bilo poslanih več bojnih ladij, tankov in aeroplanov. — 1200 vojakov.

London, Anglija, 4. junija. — Angleški vojni minister Spencer Churchill je objavil danes potom uradnega lista, da je bilo odposlanih večeraj na Irsko 40 tankov in 28 aeroplanov.

Cork, Anglija, 4. junija. — Bojni ladiji "Warspite" in "Valiant" sta danes dospeli v tukajšnje pristanišče ter izkrcali veliko število mornariških vojakov na torpedne rušilce, ki so takoj odpelni v Quennstown.

V okraju Leinechester je skočil večeraj s tira tovorni vlak, ker so bili neznanec razdejali progo.

KITAJSKI PEROK.

Kot poroča poročila, se je pojavil na Kitajskem nov prerok, ki ima veliko sugestivno moč in mno. privržencev. Vlada ne more nič storiti proti temu, a boje se, da nastane radi nove vere, ki jo uči ta mož, kak nevaren prevrat, kakor svoj čas na Molgolskem.

režimu. Pisec tega članka predlaga, naj se te spomenike podere ter jih pošlje, poštine prosto, njegovemu propadlemu cesarskemu veličanstvu na Holandskem.

STRUPENE ŠIVANKE PLAŠIJO PEŠTO

Dvanajst madžarskih častnikov se nahaja v bolnici na posledicah zastrupljenja.

Budimpešta, Madžarska, 4. junija. — Vsprico dejstva, da se nahaja dvanajst armadnih častnikov v bolnici vsled tega, ker so bili "našpikani" z zastrupljenimi iglami in vsprico nadaljnega dejstva, da jih je že več izdihnilo, — se tukaj splošno domneva, da skušajo boljševiki ustvariti nove neredne tekom dobe splošnega nemira, ki ga je opaziti vsepovsod ob priliki podpisanja mirovne pogodbe.

Mesto je strašno ogorčeno in razkačeno radi teh najnovejših zločinov, katere se izvršuje ponov, kadar hodijo častniki naokrog službenim potom in prav posebn, kadar se nahajajo v ljudski gneči. Sedaj je najti na cestah le malo ljudi, kajti previdni ostajajo doma in red vzdržuje policija na konju ter vojaštvo, ki je oboženo z ročnimi granatami, pištolami in puškami z nasajenimi bajoneti.

Poročilo, da je bilo ubito okno v uradu ameriškega komisarja, ni resnično in člani internacijonalne kmetov, sestavljene iz Čehov in Avstrijcev, so vzpizirali ovacije pred tem uradom. Neuspešen je ostal poskus, da se prične v sredo zvečer z nemiri Poulični fakini so napadli ljudi z ostrimi železnimi drogovi v Angičkem parku in v različnih kavarnah ter javnih prostorih, a policija je vse na mestu aretirala.

USODA MADŽARSKÉ ZAPETENÁ.

Versailles, Francija, 4. junija. — Danes popoldne ob polpetih je bila v Trianon palači podpisana mirovna pogodba z Madžarsko. Prvi je bil prišel v dvorano ministrski predsednik Millerand, kma lo za njim pa ameriški poslanik H. C. Wallace. Eden izmed najbolj zanimivih gledalcev je bil grški kralj Aleksander. Ogrska delegacija je prišla nekoliko po četrti uri. Ministrski predsednik Millerand je vstal, izpregovoril par besed in rekel naj delegati podpisajo.

Po ceremoniji je rekel član delegacije zastopnik Ass Press: — To je ena najtrših pogodb, kar so jih Madžari podpisali. Mi še vedno upamo, da bo pogodba

PODRAŽENJE ITALJANSKIH LISTOV

Podraženje listov za tri cente v enem letu je postalo potrebno, da se reši to industrijo.

Rim, Italija, 4. junija. — Italijanski listi, katere so do pred enim letom prodajali po centu in ki so nato poskočili na dva centa, stanejo sedaj štiri cente. Tribuna je objavila štatistiko, v kateri se dokazuje, da ne pomenja to zvišanje cene nikake prosperitete za liste vsprico velkanskih stroškov produkcije in da je postal ta korak potreben v namenu, da se reši časopisno industrijo Italije neizogibnega pogina.

Tiskarsko črnilo, ki je stalo pred vojno \$10 kvintal, stane sedaj \$160. Svinec je poskočil v ceni naravnost nevrjetno. Stroški materiala za tiskarske stroške so se povečala za osemkrat. Plin, ki je stal pred vojno dva centa kuhičen meter, stane sedaj 17 centov, a ker je pritisk plina za tri deset odstotkov manjši, se lahko reče, da stane sedaj kuhični meter plina 40 centov.

Pri tem računu pa ne pride v poštev še papir, katerega cena je poskočila tako, da bi se zdela navadnim ljudem naravnost nevrjetna. S tem, da so listi povišali svojo ceno na 4 cente, so si opomogli toliko, da bodo sploh v stanju izhajati še nadalje.

SMRTNA KOSA.

V newyorški naselbini je umrl splošnoznani rojak Frank Tomaž, star 37 let. Pobralla ga je jetika. Pogreb se bo pomikal v ponedeljek zjutraj izpred njegovega doma, 256 Hopkins St., Brooklyn, N. Y. najprej v cerkev na Throop Ave., odtam na pokopališče. Pokojnik je bil član več slovenskih društev ter svoječasnno tudi predsednik pevskega društva "Slovan". Družini izrekamo svoje sožalje.

OŠPICE EPIDEMIČNE V PITTSBURGHU.

Pittsburgh, Pa., 4. junija. — Občinski svet je dal zdravstvenemu departmentu dovoljenje, da sme najeti nadaljne bolniške strelce v boju proti ošpicam, ki bodo postale epidemične. Soglasno s poročilom zdravstvenega urada je bilo zaznamovati 7500 slučajev tekom prvih petih mesecev tekočega leta.

revidirana. Če ne bo revidirana, no bo mogel madžarski narod živebej zabeležiti.

KDO JE KRV VISOKE CENE SLADKORJA?

Visokih cen sladkorja dolži mino-ritetno poročilo kongres, ker ni sprejel potrebne zakonodaje.

Washington, D. C., 4. junija. — Ker ni sprejel kongres primerne zakonodaje, ko je postalo očividno, da je obstajalo akutno pomanjkanje sladkorja po celem svetu, je dovolil zvišanje cen sladkorja. Tako se glasi manjšinsko poročilo hišnega komiteja, ki je preiskoval cene sladkorja za pri-delek Louisiane.

V poročilu se glasi nadalje, da je bil eden glavnih faktorjev, radi katerih je cena sladkorja poskočila, želja konsumentov, da nagromadijo toliko sladkorja kot mogoče ter se zavarujejo na ta način proti pomanjkanju.

(To je seveda velika neumnost vsprico poročil, ki so bila objavljena z ozirom na veliksne dobičke, katere so napravile kompanije, ki se pečajo z rafiniranjem ter razpečevanjem sladkorja Res-nica je, da ti špekulanti porabijo vsako priliko, da dvignejo ceno in da umetno vzpizirajo pomanjkanje in iz tega izvirajoče paniko med konsumenti, ki si hočejo nabaviti toliko sladkorja kot mogoče. Natho nastane resnično pomanjkanje pri prodajalcih na drobno in veliko povpraševanje po sladkorju. Tedaj pa je prišel čas, ko vržejo špekulanti zopet na trg velike množine sladkorja, — a le za gotovo ceno, katero določijo sami, brez ozira na kongres ali justični department. Na ta način se draži vse, kajti konsumenti morajo preživeti velikansko maso posredovalcev ali zadržavcev, ki ne proizvajajo ničesar ter živijo le od žuljev delavcev.)

MADŽARI SO HVALEŽNI.

Budimpešta, Madžarska, 4. junija. — Komitej madžarskih vojni-jetnikov v Washingtonu je poslal semkaj priporočila, naj vlada organizira narodno demonstracijo, s katero se bo dalo izraziti hvaležnosti Američkemu Rdečemu Križu za njegovo uspešno delo pri repatriaciji madžarskih vojni-jetnikov, ki so bili izpuščeni iz sibirskih taborišč.

Ameriški Rdeči Križ si je pridobil svoje mesto v srcu tukajš-njega prebivalstva radi njegovih neumornih in uspešnih prizadevanj pri olajšanju velikanskega gorja, ki je prišlo tekom vojne in izza sklepa premirja nad madžarski narod.

NAGRADA ZA GLAVE MADŽARSKIH KOMUNISTOV.

List "Az Ember" objavlja to-le tajno naredbo madžarske vlade: Strogó zaupno. Okrožnica, Budim-pešta, 26. marca 1920. Inozemskim vojaškim povejstvom. Točka 3. naredbe o nagradi za to, da se vlo-ve, odnosno napravilo za neškod-ljive osebe, ki se radi svojega ko-munističnega delovanja zadržuje-jo v inozemstvu, se spreminja ta-kole: a) 250.000 za Belo Kuna, Jo-sipa Poganya in Frana Goendoe-ra; b) 1000.00 K za ostale zlasti pa za namestnika ljudskega ko-misarja za notranja dela Fried-laenderja; c) za ostale po 2000.000 K. Ti zneski se naj takoj izpla-čajo čim se dožene, da so izpol-njeni pogoji z izplačilom. Za načel-nika generalnega štaba: polkov-nik Janki, stotnik Hartman." Iz te naredbe je razvidno, da vzdržuje madžarska vlada v inozemstvu vo-jajske formacije, katerim obljub-lja visoke nagrade, ako vlove ali umore enega izmed madžarski ko-munistov, ki so utekli v inozem-stvo. Polkovnik Janki je svak admiral Horthyja, kar je treba po-bebej zabeležiti.

Mednarodna parlamentarna konferenca v Parizu.

Svet se zvija v gospodarskih krčih; cela Evropa trpi danes na strašnih posledicah dolgotrajne vojne. Tudi Amerika je prizadeta. Popolno izčrpanje prejšnjih zalog v Evropi, zmanjšanje produkcije, pomanjkanje kvalificiranih delavcev, oziroma zmanjšanja njihova delavska zmoglost, pomanjkanje transportnih sredstev, vse o pto-vzročja splošno gospodarsko krizo. Ta kriza davi in duši ne samo premaganec, marveč tudi zmagovalce. Zmagovalci so se načelili, da jim bodo premagane centralne sile takoj povrnila vso škodo in s tem pomagale na noge. Toda s čim naj jim pomagajo in plačajo pre-magane sile, ko so trenutno same ob robu gospodarskega propada. — Kjer ni, se tudi s silo, ne da vzeti. Francija se je sprijaznila z misli-jo, šepav contre cour, da stopi v gospodarski stik z Nemčijo. Od thod ideje konference v Spa. Nemčija si mora opomoči, da more za-dostiti vsem obvezam versailleske pogodbe. Tudi nevtralne države niso izvzete iz splošne gospodarske kalamitete. Švica trpi in zdihu-je v svoji obliči denarnih sredstev. Vsde obilice denarnih sredstev so se v Švici cene vsem življenjskim potrebščinam silno dvignile; eksportna trgovina je skrajno mejena, saj nihče ne more v Švici kupovati vsled visokega kurza švicarskih frakov. Pri tem pride v poštev tudi nestalnost kurzov, ki onemogoča trgovsko kalkulacijo. Tujski promet je v Švici skoro izostal. Amerika Evropi neče več pomagati, Anglija pa ne more. Crise de la vie chere, question du change — sta bila problema, s katerima se je med drugim bavila mednarodna konferenca v Parizu. Iz vseh strani se je poudarjala žalostna pesem draginje življenja in denarne krize. Splošno se je priznala potreba znižanja nenormalno visokega števila papirnatega denarja. Iz ust vseh zastopnik 12. parlamentov je izvenelo prepri-žanje, da je predvsem delo in zvišanje produkcije edino sredstvo za izboljšanje sedanjega gospodarskega položaja Evrope. Zvišanje produkcije in tej sledeča medsebojna trgovska izmenjava blaga, bo pomagala odpraviti denarno krizo in draginjo življenja. Medseboj-no si morajo entente države gospodarske pomagati.

Misel, da bi se izdal poseben internacionalni papirni novic, ki bi se z njim v zaveznikih državah kupovale življenske in gospodarske potrebščine pod nadzorstvom kake centralne komisije, je padla v vodo. Upirali so se tej misli strokovnjaki, češ, da se s tem vpelje zo-pet poseben papirni denar in s tem zviša že itak prevelika mno-žina papirnatag denarja. Razni predlogi, stavljeni v tem smislu od strani Belgijcev in Angležev, so propadli. Konferenca se je zedinila le v tem, da se versailleski ugovor glede obveze Nemčije za plačilo odškodnine ne sme spremeniti ter da je priporočiti izdajo bonov, glasečih se na to odškodnino; ti boni naj se plasirajo med zavezni-škimi državami, ki jih naj sprejmejo kot medsebojno plačilno sred-stvo. Vojna odškodnina, ki jo ima Nemčija izplačati, naj bi tedaj deloma pomagala sanirati finančne zmagovalcev. Pri tem mislijo na-se predvsem Francozi in Belgijci. Močna realna baza za saniranje finan-c v sedanjosti ti gotovo ne more biti.

Končno se je tudi v tem pogledu prišlo do zaključka, da more le delo in zvišanje produkcije poživiti gospodarsko življenje narodov. Politika sovraštva bo morala prej ali slej tudi jenjati, ker so države vezane ena na drugo. Najtežje se seveda Francija odloči za politiko sprave napram Nemčiji.

Na dnevnem redu je bilo tudi vprašanje trgovskih zvez med za-padom in Balkanom. Poročevalec o tem vprašanju je bil član naše delegacije g. Drago Joksimović. Konferenca je sklenila, predlagati posameznim državam ustanovitev posebnega biroja, ki naj temu vprašanju posveča posebno pozornost in stavi državam primerne predloge. Dosti se je govorilo o medsebojni pomoči med zavezniki-mi državami, toda to se lepe besede, pri katerih misli vsaka država v prvi vrsti sama zase. Zanašati se pa ne moremo in ne smemo na nikogar. Iz človekoljubja in ljubezni ne bomo dobili od drugod za-dostne gospodarske pomoči. Tega prepričanja mi ne odvzamejo tu-di sijajni sprejemi in gostoljubnost Francozov ob priliki parlamen-tarne konference, ki je imela svoje zborovanje ob času od 3. do 7. maja v Parizu, in kateri je posvetila francoska vlada s predsedni-kom republike vso svojo pozornost. Uzdaj se use i v svoje kljuse. Naša država je po svojem bogastvu na odličnem mestu, treba nam je samo dela in produkcije, da se vrne blagostanje. Urejeni budget, v katerem so določeni izdatki in normirani dohodki za kratke teh iz-datkov, nam bo ustanovil kredit v zunanjem svetu. Politični štrajki so pa zadnje sredstvo za zvišanje gospodarskega položaja. Značilno je, da politični štrajki cilja, ki so si ga stavili voditelji, nikjer ne morejo doseči. Ponavljajo se sicer vsak trenutek ali pri železnih ali pri rudokopih itd., toda izgleda, da je občinstvo že prebolelo to fazo političnih štrajkov. Odločno odklanja vsepovsodi široka plast prebivalstva na Francoskem. Angleškim kakor tudi v Italiji vsako simpatijo s štrajkujoci in tudi delavstvo se kompaktno ne udele-žuje štrajkov, tako da je končno železniški promet navzlic vsemu terorizmu komunističnih voditeljev vpostavljen in da se z vsakim dnevom bližamo normalnim razmeram.

Na Francoskem je vlada z močno roko situacijo obvladala; od-klonila je pogajanja s štrajkujoci, dokler isti ne nastopijo dela. Narod, ki želi delati, je francoski vladi za njen energičen nastop hvaležen.

Splošni utis, ki ga dobi potnik v Parizu, oziroma na Franco-skem, je, da vladajo tam ravnatoko razne neprilike — kot pri nas; tudi na Francoskem je na pr. zmanjkalo kovinastega drobiža, pla-čuje se s poštnimi znamkami, posamezne trgovske zbornice izdaja-jo za svoj okolišč novčanice po 1 frank itd. Prepričan pa sem, da bi se pri boljši in točnejši administraciji ter organizaciji v naši dr-žavi, ki je tako silna po svojem prirodnem bogastvu, dalo izdatno normalno gospodarsko blagostanje, nego marsikje drugodi. Vedne in dolgotrajne naše notranje politične krize nas k temu cilju gotovo ne približujejo.

Mimogrede omenim še to, da bi bila organizacija delegacija naše države pri mednarodnih parlamentarnih konferencah lahko točnejša — kar je pa sicer zadeva Narodnega predstavnstva sa-mega.

Nekaj o Baskih.

Baski so plemo, ki živi napol v Franciji in napol na Španskem, v skalnih prepadih Pirinej, ki se stezajo od Biarritza in Bayonne-a pa do meja Kantabrije.

Kaj nam je znanega o Baskih? Najti je nekatere, ki trdijo, da so potomci iberskega plemena Va-skonov. Drugi pa jih smatrajo za potomce mosnarjev, ki so prišli iz drugih delov sveta ter bili vršeni na obal, — kajti v jeziku ne tradicije.

Baskov je najti tako japonske kot mehiške besede. Zopet nadaljni pa trdijo, da morajo biti to zad-nji preživeli Atlante, one bajne zemlje, katero je požrla Atlanti-ško morje pred nešteti tisoč leti.

Brez ozira na izvor na je to kaj tržato plemo, ki si je do danes o-hranilo svoj tip, svoj jezik, svoj pokazal stanovanje kake uboge družine ter rekel, da se ne izpla-

SLIKA NAM KAŽE KAPITANA IN KEMARJA LIPTONOVE JA-DENICE. — STAVE SO 10 PROTI 5, DA BO LIPTON ZMAGAL.

Iz za kulis ameriškega kongresa.

Poroča Fred C. Kelly

Mark Thistlewaite, tajnik pod-predsednika Marshalla, je pred kratkim izumil zelo uspešen način, kako izbežiti se obiskovalca, ki ostaja pri podpredsedniku še dol-gi potem, ko je povedal vse, kar je imel na sreč.

Tak obiskovalec se je nahajal v sobi podpredsednika in zunaj je čakalo še dosti drugih. Tajnik je izvanredno uljuden človek ter bi ne hotel namenoma žaliti čustev niti najbolj ponižnega državljana. Želel pa je, da bi se človek, ki se je nahajal pri podpredsedniku, iz-gubil. Naenkrat pa mu je prišla prava misel. Vzel je formular za brzojavke ter napisal naj:

— Ne pustite stati tega človeka tukaj celi dan. Zunaj jih je še dosti, ki bi vas radi videli.

To je vzel, odnesel k podpred-sedniku ter položil pred njega. Pod-predsednik je brzojavko tako po-zorno prečital kot da ima oprava-ko z grajenjem cesarstva.

— Da, da, — je rekel Marshall, — takoj vam bom diktiral odgo-vor.

Obiskovalec je vedel, da je pri-šel čas, ko je treba pobrati kopita ter v resnici odšel.

Charles R. Crane, novi poslanik za Kitajsko, je eden najbolj čud-nih multimilijonarjev kar jih ima-mo v drželi. On izdaja dosti de-narja za najbolj čudne stvari. Ne-koč je potoval po Rusiji ter ostal preko noči v nekem mestu, kjer so postavljali velik spomenik ne-kemu davno zamrlemu junaku. Crane je opazil, da ni notranjost spomenika, preveč umetniška gle-de svojih dekoracij. Ker je velik ljubitelj umetnosti, je bil radite-ga zelo vznemirjen. Takoj je od-šel k komiteju, ki je imel v rokah zgraditev spomenika ter povedal članom, da hoče plačati celo no-tranje okrašenje, če se bo sled-nje izvršilo v strogo umetniškem slogu. Bal se je, da ga bo po pov-ratku v domovino mučil spomin na ta skvarjeni spomenik ter raz-je plačal za primerno okrašenje.

Neki mladi človek, ki je živel v veri, da je pesnik, je prišel k Crane-u ter mu povedal žalostno povest, kako se mora posvečati trgovskim poslom, medtem ko bi pel krasne pesmi, če bi se mu zagotovilo pri-merno stalno zaluzek.

Crane je pripovedoval nekemu prijatelju o tem dogodku.

— In ti si mu dal? je vprašal prijatelj.

— Seveda, — je odvrnil Crane, — ni bilo dosti, le petdeset ali šestdeset na mesec; jaz sem se bal, odkloniti njegovo prošnjo iz stra-hu, da ima mogoče res kako lepo pesem v sebi.

Kongresnik Edward J. King iz Illinois je imel navado prodaja-ti knjige od hiše do hiše, da je za-sluzil nekaj tekom študiranja. — Pogosto, — pravi on, — mi je kdo pokazal stanovanje kake uboge družine ter rekel, da se ne izpla-

ča iti tja, ker bi ničesar ne prodal. Ponavadi pa so bile ravno revne družine, kjer sem spečal knjige. Mislim sem si, da imajo najbrž na-vado izdajati radi volje denar in da kupujejo vse, kar jim kdo po-nudi. Raditega so tudi revni.

Unle Joe Cannon, najstarejši kongresnik, izgubi skoro vsaki pot pri igranju pokerja in to tudi v slučaju, če ima najboljše karte v rokah. Kljub temu pa ga to prav-nič ne žali, kajti deležen je veli-kega užitka pri igri. Ves dovip pa je v zvezi z navado, da spravlja poker v stik s politiko. Če ima naprimer tri kralje ali tri deveta-ke, pravi, da ima tri republikane. Če pa ima slabše karte, sedmice ali osmice, pravi, da ima tri demokrate.

Skoro vsak novi kongresnik go-ji skrivno željo, da igra vsaj en-krat poker s starim Unle Joe Can-nonom. Vsakdo hoče doživeti, da se lahko postavlja pred prijatelji, ko se vrne domov.

Kongresnik Frank D. Scott iz Michigana, je zelo iznajdljiv in zmožen človek. Iznajdljiv je bil že v onih dneh, ko je še študiral na nekem kolegiju.

Scott se je učil med drugim tu-di pri nekem profesorju, katerega hočemo imenovati Hicks. Blizal se je čas skušnje in Scottu se je zdelo, da pozna le na zelo površen način predmet, o katerem bo mo-ral razpravljati. Razventega pa se je tudi zavedal dejstva, da ni po-sebno priljubljen pri Hicksu.

S predmetom, katerega je po-nudil Hicks pa ni bil Scott se-znanjen raditega, ker je posvečal več svojega časa predmetom, ka-terih ni našel v učnih knjigah.

Položaj se je zdel vsled tega Scottu resen in težaven in priel-je razmišljati, na kak način bi se priljubil pri Hicksu. Čutil je, da ne bo prišlo pri skušnji toliko v-poštev, to, kar se bo v zadnjem trenutku naučil, pač pa to, koliko ga bo Hicks osebno višje cenil. Po-skrbnem poizvedovanju glede o-sebnih navad profesorja Hicksa, je izvedel, da pobira profesor pri-spevke v neki majhni cerkvi. Scott je pričel obiskovati dotično cer-kev. Skozi tri zaporedne nedelje, namreč tri nedelje pred skušnjo, kjer je Hicks pobiral prispevke.

Ko je prišel Hicks do njegovega sedeža, je vrgel Scott velik sre-brni dolar na plošč ter pazil pri tem, da je napravil dolar velik ropot. Vsako nedeljo skozi tri tedne si je izposodil dolar ter sto-rit to. Nato je šel k skušnji ter jo srečno prestal.

Nikdar ni mogel izvedeti, če se mora zahvaliti za to svojem iz-vrstnemu obvladanju dotičnega predmeta ali pa svojem bahake-mu razkazovanju bogastva ter svoji velikodušnosti.

Da potolaži svojo vest, je še na-dalje obiskoval dotično cerkev.

Proti gibanju hrvatske re-formistične duhovščine

Kakor poročajo iz Koprivnice, je došel tjejak škof Dominik Pre-muš ter odšel v župnišče, da v imenu nadškofa pozove župnika Stjepana Zagorca, naj odloži pred-sedništvo udruženja hrvatskega katoliškega klera, izstopi iz orga-nizacije reformistične duhovščine ter podpiše izjavo, ki obsoja gi-banje klera za ukinitje celibata, odpravo discipline v Cerkvi itd. Župnik Zagorac je izjavil, da ne izstopi iz omenjene organizacije in da ne podpiše zahtevane izja-ve, nakar mu je škof Premuš iz-ročil dekret, s katerim se župnik Zagorac suspendira ab officio et beneficio. Za administratorja je imenovan kaplan Gjuro Špolar. Z ozirom na to, da je episkopat energično nastopil proti gibanju, ki hoče odpraviti celibat, cerkve-no disciplino itd., so nekateri voditelji tega gibanja izdali apel na ostalo duhovščino, naj ostane solidarna in naj se ne pokori za-htevi episkopata. Medtem pa je večina duhovščine zapustila že to gibanje ter izstopila iz udruženja duhovščine, katero zasleduje re-formistične cilje, razen par sveče-nikov, ki se še protivijo vsaki di-sciplini v Cerkvi ter odrekajo ne-kajti celo primat papežu. Tako gibanje ponehava in bo bo vsled energičnega nastopa episkopata končno rešeno to vprašanje.

Nova politična orijentacija na Danskem

Koncem marca je stala Danska sredi težke notranje krize, ki je zbudila domnevo, da je kralj do-igral svojo vlogo. Kot znano, je kralj odpustil socijalistično Za-hlejevo ministristvo, trdeč, da ni-ma več večine v zbornici, ker je zadnje glasovanje izpadlo proti vladi. Toda odpor širokih plasti naroda je kralja po enotedenski krizi prisilil, da je odpustil novo konservativno ministristvo in po-čel vladati brezbarvno ministristvo, ki je imelo edino nalogo, takoj izvesti volitve. Vse to se je smatralo za zmago radikalcev in socijalnih demokratov, ki so gro-zili s splošno stavko, če se kralj ne ukloni. Dosegli so tudi, da so se volitve vršile po novem volil-nem redu, četudi je bilo prvotno sklenjeno, da naj topot velja še stari.

Volitve so se vršile 26. aprila in njih izid je presenetil vse, ki se misli, da je v borbi radikalcev in socijalnih demokratov proti kra-lju sodelovala večina naroda. Zdelo se je, da bo socijalistično-radikalni blok popolnoma porazil liberalno-konservativne skupine, ki so v tej borbi podpirale kralja.

Izid je pa ta-le: Liberalna stran-ka, ki je pri poslednjih volitvah l. 1918 združila 271.897 glasov, je sedaj dobila 350.407 glasov in je z 48 poslanci najmočnejša stran-ka v zbornici Konservativne ima-je 28 mandatov proti 22 v prej-šnji zbornici. Konservativno-obrt-na stranka ima štiri mandate, prej-jo je zastopal en sam poslanec. Stranke, ki so podpirale kralja, so zrastle za 13 mandatov. — Uni-čujoč poraz so doživeli radikalci, jim je ostalo še 17. Socijalni de-mokratje so pridobili sicer 3 man-date, tako da jih pride v zbornico 42, vendar niso najmočnejša stranka, na kar so z gotovostjo upali. Vlado bo prevzel liberalno-konservativni kabinet.

Strahno ime.

Frederik Veliki je vprašal ge-nerala Caremba: "Kako se vi pravzaprav s polnim imenom ime-nujete?" Nazival se je namreč vedno samo okrajšano: Caremba. "Vaše Velikanstvo," je odgovo-ril general, imenujem se Cricari-kornobariciaremba. — "Ej," se je zavzel Frederik Veliki, "tako se pa vrag vendar le ne imenuje." — "Ne," je dejal general. "Vrag se ne imenuje tako, on ni moje ro-dovine."

skozi več tednov ter metal v pušči-ko debel denar, kadar so mu do-vo-ljevala to sredstva.

Dva različna nazora v dveh Evropah.

Kakor da bi se svet ne mogel navaditi miru, preveč se je pri-vadil vojni. Četudi je vojna topov ter pušk že davno prenehala, po-staja boj peres in besed vsaki dan joži. Na mesto vojne dveh Evrop je došla vojna dvoja svetovnih nazorov v eni Evropi. Spopadla sta se krščanski idealizem in brezverski materializem. Ponekod se bi-je borba s polno silo, ponekod obe strani pripravljata svoje sile, or-ganizirata, merita svoje in nasprotne strani in čakata na čas, ko mo-rata uspešno započeti borbo. V celi srednji in zapadni Evropi se jas-no opaža, kako postaja nasprotje med krščanstvom in materializ-mem vedno močnejše in napetije. V tem razporejanju bojnih sil ni več indiferentnih elementov, vsakdo je primoran, da vstopi v služ-bo enega ali drugega. Po eni strani raste komunizem, po drugi se ja-či krščanstvo, a številno pristavec lagonega načela: "Nolli me tan-gere" se krči ko sneg v solnce.

Devetnajsto stoletje je označeno kot vek znanosti, ki hoče v vsem nadomestiti vere ter izboljšati položaj pojedinca in ljudstva. Materialistična filozofija je davno odrekla veri vsak obstoj. Ver-ska morala bi se morala umakniti znanstveni morali brez boga in življenja onkraj groba. Z vseučiliških stolic so prešle te ideje v de-lavske kroge po časopisu in po shodih. In ta znanost je proglasila občno svobodo: celo svobodo, tlačiti drugega in tudi svobodo krva-ve sile. Po tem nauku se je zbral na eni strani neusmiljeni kapitali-zem, na drugi strani pa tlačeni, izkoriščani proletaree, ki mu je znanost vzela vero, a kapitalizem dostojanstvo. Proletaree je vstal proti onemu, ki je mu poštepal dostojanstvo, a istočasno je razvil slepo in neomejeno sovraštvo proti veri. Materialistični komunizem ki se mora ločiti od krščanskega komunizma, je vrgel rokavice kr-ščanstvu, ki jo je, svesti so svoje moči resnice, pobralo z največjim optimizmom.

V celi Evropi se opaža renesansa krščanstva. Na Francoskem se konvertiti vsak dan množe. Proroki skorajšnje propasti krščanstva Clemenceau, Viviani, Briand, morajo na lastni koži občutiti njego-vo jačanje v sami Francoski. Duševna francoska elita je katoliška ali katoličanstvu vno naklonjena. Pisatelji se sramujejo napadov na vero v svojih prejšnjih delih, a "inferiorni" katoličani rešujejo Francosko vojsko s Fochom na čelu, izdelujejo z verskimi organi-zacijami, gospodarsko s kmetsko in delavsko gospodarsko organi-zacijo. Danes je francoska inteligenca po veliki večini krščanska, in napredna krščanska raste z geometrijsko progresijo.

V Belgiji so kinetije že davno vzorno organizirani, bodisi v gos-podarskem, bodisi v verskem oziru. Dasi so nekrščanski socijalisti po mestih precej številni, si ne upajo pričeti žajimi boja, ker vedo, da bi bili gotovo poraženi. Religiozno življenje se poglablja, pogr-abljeno krščanstvo postaja vedno bolj intenzivno. Mlada inteligenca je našla vreden objekt svojega idealizma v krščanstvu. Organizacije katoliških inteligentov so sedaj polne življenja in stremjenja za apostolskim delom. Zdi se, da se vračajo časi prvih kristjanov, ko se je smrt za Krista smatrala za največje počaščenje z nebes. "Če bi ves belgijski narod postal popolnoma tuj Bogu, ne bi obupal, samo, ako bi mi ostala vseučiliščna mladina, prepojena z onim duhom, ka-kor je danes" — vzkljnil je ponosno kardinal Mercier.

V Holandiji je počelica katoličanov vplivnejša, jačja, močnejša kot mase socijalistov. Medtem, ko jih je vedila ena ideja, prožeta z duhom požrtvovalnosti, delotvorna ljubavi, kakor da bi iskali bo-ja za svoje ideale, tudi tamkoj, kjer bi rekel človek, da bi mogli mi-rovati, so organizirani delavci in kmetje reševali lani državni red. Katoliški tovarnarji uvajajo svojevoljno delavske svete in partici-pacijo na dobiček. Katoliški škofje zabranjujejo vsakemu katoli-čanu pristop k zakramentom, ki bi gospodarsko ali politično podpi-rali socijaliste. To delajo v prepričanju, da je takih katoličanov ma-lo, in da bi jih mogel dober del te manjšine poslušati.

V Nemčiji je moč krščanskega delavstva že v pregovoru: "Mi smo razdrli, a sedaj moramo gledati, kjer katoličani grade", je kon-statiral v "Social. Monathefte" žalostno neki socijalist. "Ona ma-lo pozitivnih idej, pozitivnih smotrov — je izposojenih od krščan-stva", vzkljnil je drugi, a tretji se pridružuje, ko naglaša potrebo vere za družabni državni red.

Krščanstvo more izza premirja spoznati v pogledu na svojo bi-lanco in iz ozirom na svojo intenzivnost in ekstenzivnost, da se o-jačuje, da je stisnilo svoje vrste in krepečje stopilo na delo za rea-liziranje svojih načel. Ponekod se mora boriti na dve strani: z odkri-timi komunisti, pa tudi z ljubeznivejšimi nasprotniki in kristjani po imenu, ki se prekrizujejo in molijo z ustnicami, v življenju pa so daleč od krščanstva. ("Slovenec.")

Gospod in Peter pri piskuri.

Gospod in Peter sta hodila po svetu. Vsa utrjena sta prišla na zvečer v premožno kmetsko hišo. Zaprtila sta večerje in prenoči-šča.

"Pri nas velja: Kdor ne dela, naj ne je," je rekla gospodinja, vdova. "Če mi zmlatita pšenico, dobite večerjo in posteljo."

Obljubila sta. Najedla sta se, zahvalila Boga, nebeskega Očeta, in vdovo, ki pa je kratko odbila: "Nič hvala! Odlužila bosta!"

"Kje boš ležal, Peter, sin Jo-nov?" je vprašal Gospod, ko ju je spremlja gazdarica v tesno in mračno čimnato. Peter se je o-gledal in je videl, da so stene vse ozmane in vlažne. Pa si je na ti-lem mislil: "Kaj naj spim ob tem mokrem zidu? Še bolezen si nakopljem." Glasno pa je dejal: "Tu le na robu. Tukaj je bolj ne-varno, da se človek prekužne iz postelje. Je za dva itak zelo ozka."

Gospod je bil zadovoljen. Legla sta in zaspala.

Ker pa je bila kamrica vsa mra-čna, in ker sta bila popotnika od-hoje zelo utrjena, sta drugo jutro še spala, ko se je voz nebeški, soln-ce božje, vozil že visoko na nebu. Žena gazdarica pa je bila pi-skura, nagle jeze, nezadovoljna z vsakim in z vsem. Pa jo je hudo grizlo in srdilo, da tujea ne vsta-neta in ne greste na delo. Pa je vihrala v kamrico, pristopila k po-stelji in včimila Petra za uho, da volji. Kaj se torej pritožuješ?"

Prestrašila sta se nasilne doma-čice, vstala in šla na delo.

Zvečer pa je rekel Peter Gospo-du: "Kaj, o Učenik, bi li smel no-coj jaz spati pri steni?" Računal in tuhtal je namreč sam pri sebi: "Če jutri spet zaspija, in žena spet udari, bo Gospoda, ne mene."

Gospod se je tiho nasmehnil in dovolil.

Ker sta pa ves dan delala in bi-la zelo utrjena, sta drugo jutro res spet zaspala. Tedaj se je pi-skurna gazdarica še bolj raz-srdila. Pohitela je v zadnjo sobo, med potjo pa sklenila: "Včeraj sem prisolila eno tistemu na kra-ju, danes jo bom onemu pri zidu, da me bosta oba pomnila."

Tajen dogovor med Avstrijo in Srbijo.

Z ozirom na članek "Vedette d'Italia", ki izhaja na Reki pod naslovom "Tajen dogovor med Avstrijo in Srbijo", ki vsebuje zavratni napad na Srbijo, čes, da je zagrešila izdajstvo na zaveznikih, poslal je tržaški delegat kraljestva SHS, Bruno Barković, ravnatelju "Il Piccolo" pismo, ki ga je objavila tudi "Edinost", in ki se glasi: "Gospod ravnatelj! "Il Piccolo" je objavil na uvodnem mestu dopis z Reke "Un accordo segreto fra l'Austria e la Serbia" (Tajen dogovor med Avstrijo in Srbijo). Ne prihajam, da bi ga ovrzel, ker smatram, da ne zasluži tega. Vsa prošlost Srbije, daljna kakor tudi najbližja, je najboljša opovrba.

Nikdar, gospod ravnatelj, odkar obstoji, ni Srbija izdala nobenega svojega zaveznika. Njena lojalnost in njena zvestoba sta čisti, beli, svetli, brez najmanjšega madeža. Tekom te vojne ji niso priznali tega samo njeni zavezniki, ne samo Evropa, temveč ves svet. V tem pogledu je njena čast "gia fatta". Tudi "Vedette d'Italia" z g. Drakovićem je ne bo zamenjala. Hotel bi reči samo toliko, da je pokrovitelj habsburške monarhije tekom te vojne nekolikokrat ponujala Srbiji ne kakih tajnih dogovorov, temveč poseben mir — celo v trenutku, ko je bila srbska vojska pri Skadru — mnogo ugodnejši nego "avvantaggi" (koristi) iz "tajnega sporazuma" "Vedette d'Italia" et Co. Srbija je s preziranjem zavračala vse te ponudbe so-vražnikov. To naši zavezniki vedo prav dobro. Nekega dne, ko se diplomatski arhivi iz velike vojne izroče javnosti, se bo videlo jasno, "ko je" — kakor pravi srbska narodna pesem — "vera, ko li nevera". Tisti dan pa — zagotavljam vam, gospod ravnatelj, bo Srbija ponosno in s povzdignjeno glavo smela pogledati v oči vsakomur.

S spoštovanjem, delegat kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. — B. Marković, l. r.

Blaganičeva Meta.

Dih vstajenja je zavel po vesolstvu. Njegova oživljajoča moč je bila tako silna, da je prodrla celo v gomilo, v kateri je Blaganičeva Meta, premožna in priletna samica, sanjala ravno deset let svoj smrtni sen.

Meta je vzdignila roki, pomela si otrpli trepalnici ter takoj razumela svoj položaj. In mahoma je v njej vstala neodoljiva želja, videti njej enkrat božje sonce, zreti zemljo, na kateri je živela, se veselila in trpela.

Večni pa, ki vidi celo v globlino morja, je videl tudi v grob Blaganičeve Mete in milostno ugodil njeni vroči želji. Razgrnila se je zemlja nad njeno gomilo in Meta se je dvignila iz groba.

Počasnih korakov je odšla s pokopališča. Med potjo se je domislila, da je sedaj brez vsakega premožaja. Po njeni smrti je podedovala njeno veliko in lepo hišo najbližja sorodnica, denar se je pa razdelil med oddaljenejšo dedico. No, pa kaj to! Sorodnica, ki je Meti za njene velike dobroto gotovo iz sra hvaležna, jo bo brezdvomno zelo vesela in ji rada prepustila najlepšo sobo začasno bivanje.

Pot jo je vodila mimo neke zlatarske prodajalne. Tu se spomni svoje zlate verižice z obeskom, svojega edinega nakita, ki so ga deli žnjo v grob. In da bi takoj prvi dan ne bilo treba sorodnice nadlegovati za denar, sklene Meta prodati nakit.

Stopi torej v prodajalno, sname obesek z vratu in ga ponudi zlatarju.

Zlatar, star možiček, si natakne očala, ogleduje ponujeno blago od vseh strani in zadovoljno pokima. Urno seže po listnico in našteje Meti štiristo kron.

Meta se je čudom začudila. Kako tudi ne! Saj se vendar prav dobro spominja, da jo je prav ta nakit pred dobrimi tridesetimi leti stal okrog dvajset kron, sedaj pa naenkrat tolika svota. Toda ne reče ničesar, ampak denar lepo spravi ter si misli: "S tem denarjem se bo pa že dalo lepo živeti par mesecev!"

Nato ubere pot pod noge in kmalu dospje do svoje nekdajne hiše. V veži sreča svojo sorodnico, sedanjoo posestnico in se ji takoj da spoznati. Sorodnica se je sicer silno zavzela nad njo, vendar se je pa ni nikakor tako razveselila, kakor je pričakovala Meta. In ko je Meta omenila, da bi rajša imela začasno eno ali dve sobi zase, je sorodnica tlesknila z rokami in kriknila:

"Za božjo voljo, tetka, kaj pa mislite! Jaz sem omožena, imam pet otrok in jedva dve sobi za vso družino. Vse drugo imam oddano. Odstopiti vam, ne morem ničesar."

"Nehvaležnica", reče Meta s trdim glasom, "sram te bodi! Ker mi nočeš ugoditi zlepa, te hočem k temu prisiliti. Dobro veš, da je pravica na moji strani. Hija je moja! Zatorej ti dve sobi v prvem nadstropju odpovem."

"Ha, ha, ha!" se je zakrohotala hišna gospodinja in brzo izginila skozi vrata.

Meta se je sesedla na stol, zakrila obraz v dlani ter tužnega srca premišljevala nevaležnost sveta.

Gospodinja se je kmalu vrnila, a ne sama. Z njo je prišel gospod, se vstopil pred Meto in pričel z uradnim glasom:

"Slišite, ženska, jaz sem član stanovanjskega urada. Glede stanovanja imam govoriti le jaz, — to se pravi, stanovanjski urad. A jaz vem, da je v tej hiši vse pravilno zasledeno. Vi nimate tu nikake pravice. Kaj sitnarite tud? Pojdite stanovat kam ven na kmetje! Upam, da boste to upoštevali, ako ne, vas doletijo kazni!"

Nato je gospod odšel, gospodinja se je pa porogljivo obrnila k Meti:

"No, tetka, sedaj ste pa slišali."

Iz Metinih oči sta kanili dve solzi. Kam naj se obrne sedaj?

Zdajci ji šine v glavo, da je nekdaj stanoval gori v podstrežju čevljar Matie, dober človek. Bog ve, ali še živi, in če še biva tu. Da, pogledat gre, on ji gotovo ne odreče strehe za nekaj časa.

In Meta leze po stopnjicah. K sreči je bil čevljar, visoko gor pod streho, še vedno živ in zdrav nabijal po trdih kopicah. Res je Meto prijazno sprejel in ji tudi dovolil, da sme bivati pri njem, dokler se ji poljubi. Toda plačati mora 50 K na mesec. Meta se je zasmejala, saj je mislila, da se Matie šali.

"Ali ne rajši 100 K?" je vprašala, a Matie je resnobno priklimal: "Pa dobro: sto kron!"

Ko sta prerečevala vse važnejše novice zadnjih let, se vzbudi v Metinem telesu življenska potreba — lakota.

"Čuješ, Matie, lačna sem postala. Pojdem iskat kosček mesa in skuham v tvoji pečici. Meso bo lahko tvoje, jaz sem zadovoljna, da imam le skodelico dobre juhe."

"Prav, prav, Meta. Toda vaši čevlji, skoro bi rekli, niso za cesto. Za krsto ne rečem, so bili dobri. Mogoče bi se med mojo šaro dobilo kaj pripravnega, a?"

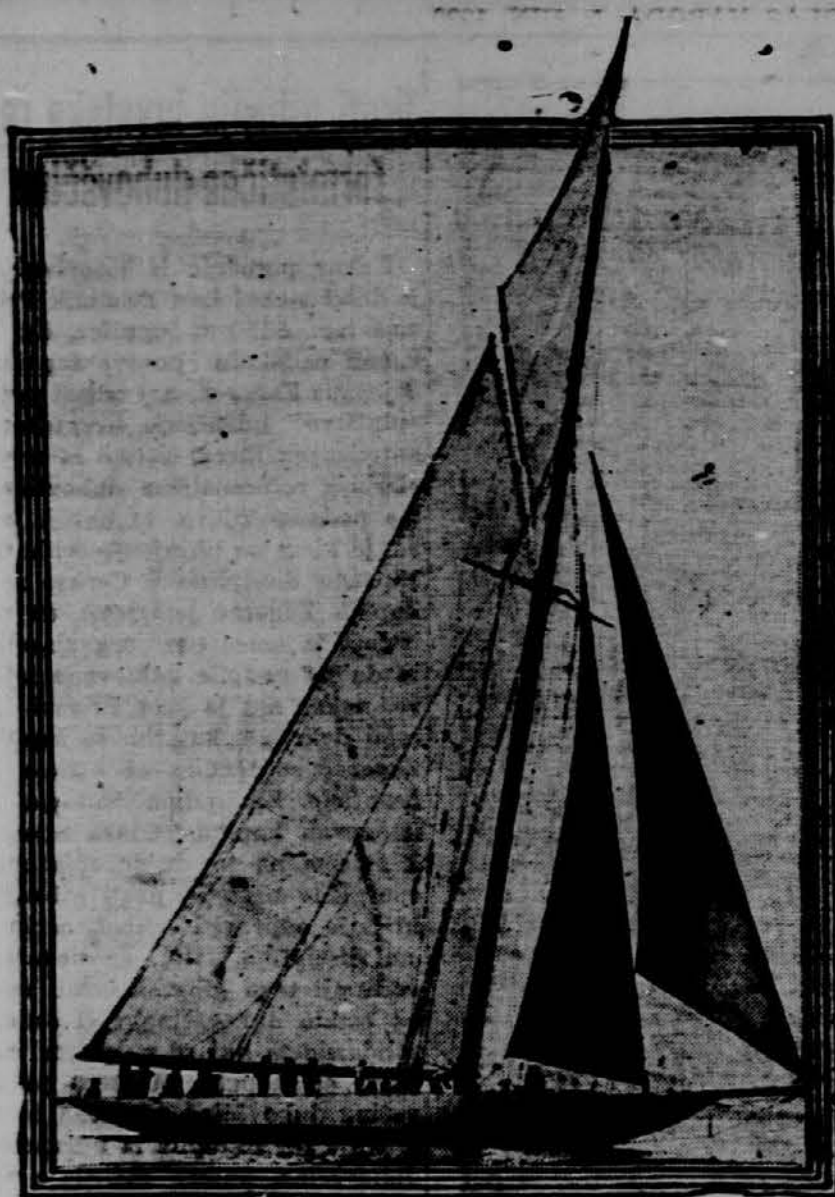
"Ah, Matie, res, ti beli šolni nekako čudno izgledajo za staro žensko. Najljubše bi mi bilo, ako bi mi hitro napravil par novih."

"Napravim jih že, toda šele v par dneh. Pač pa imam slučajno par izgotavljenih, čisto novih čevljev in če se ne motim, bodo vašim nogam ravno prav."

To reki izvele Matie iz omare par novih čevljev, in Meta jih začne takoj pomerjati. In res, prišli so se nog, kakor uliti. Meta, vsa vesela, hoče Metico nagraditi in ne vprašaje, koliko stanejo čevlji, pomoli Matieu dvajsetkronski bankovec:

"Na, Matie, pa kar vse obdrži!"

Matie napravi prečuden obraz. "No, kaj pa gledaš? Le kar spravi, saj veš, da nisem nikdar

SLIKA NAM KAŽE JADENICO ANGLEŽA SIR LIPTONA, KI SE BO UDELEŽILA TEKME ZA AMERIŠKO KUPO.

skoparila, kadar mi je kdo napravljal po volji."

"Meta", bruhne zdaj iz čevljarja, "Meta, to je mnogo premalo! Čevlji stanejo danes petsto kron."

Meta se zdrzne, toda pojmiti ne more, da čuje resnico. Bila je prepričana, da se Matie norčuje in hipoma se je vzbudil v njej užaljeni ponos gospodinjice. Hitro sezuje čevlje in jih vrže Matieu: "Na jih, na! Pa jih daj tistemu, ki ti plača zanje petsto kron."

Mislila je, da bo sedaj čevljar skesano obžaloval svoje norčije, toda on je potisnil čevlje nazaj v omaro, se vsedel na svoj stolec in rekel malomarno:

"Naj pa še počakajo! Zahtevano svoto dobim zanje itak lahko vsak dan, ali pa tudi še več."

Meta je bila užaljena. Obula si je zopet svoje "mrtvaške" šolne in slabe volje oddrsala po stopnjicah.

"Hm, hm", je mrmrala predse, "vse na svetu se je spremenilo. Vse je narobe. Tudi čevljar ni več tisti, ki je bil. Užalil me je, to je res. Toda vkljub temu mu hočem pokazati, da sem še vedno tista dobra Meta, kakor prejšnje čase. Grem in kupim kar cel kilogram mesa. Naj se ga enkrat pošteno nasiti!"

Šla je k mesarju s katerim se je v prejšnjem življenju dobro poznala. Njegova mesnica je še stala tam, kjer nekdajne čase. Pred mesnico je stala dolga vrsta ljudi. Kaj naj to pomeni? Molče je šla mimo vseh, hoteč naravnost v mesnico. Ali glej, na pragu jo ustavi stražnik:

"Ženska, kam hočete?"

"Mesa bi rada kupila, gospod."

"V vrsto, ženska, le v vrsto! Te je zadaj!"

"Jo, jo, gospod, sedaj je pa čudno na svetu. Včasih tega ni bilo."

"O, verujem! Včasih tudi še kaj drugega ni bilo, sedaj nas pa doleti marsikaj. Torej, le v vrsto!"

In stražnik je zamahnil z roko proti čakajoči gumi. Meta pa je vzela iz žepa dvokronski novček, potisnila ga stražniku v roko in prosila:

"Gospod stražnik, stara sem in težko stojim na nogah. Bodite tako dobri in kupite zame kilogram mesa. Tu je denar, kar ostane, je vaše!"

Stražnik je skušal napraviti resen obraz, toda moral se je smejati.

"Žena, ali ste pri zdravi pameti? In kaj hočete z dvema kronama? Kilogram mesa stane vendar okrog trideset kron."

Meta je izbulila oči.

"Gospod, vi ste bedaki!"

Sedaj se stražnik ni več smejal. Z eno roko je izvel iz žepa zamisljen, z drugo je pa ubogo Meto

stresel za ramo, da so ji zasklepetale kosti.

"Za to besedo boste odgovarjali na policiji", je sikal mož pravice. "Kako se pišete?"

Hočeš, nočeš se je morala Meta legitimirati.

"Sedaj pa mi izginite urno izpred oči, sicer vam pomorem!"

Tega Meti ni bilo treba dvakrat reči. Zaobrnila se je molče in vsa preplašena bežala — kolikor je namreč sploh bežati mogla — nazaj k čevljarju Matieu.

Na vogalu ozke ulice se je ustavila in videč, da je ne preganja nihče, se je naslonila na obeestno ograjo, da si nekoliko oddahne. Ali sedaj ji začne želodec nanovo kruliti in vrhutega se spomni, da tudi čevljarju nima nesti ničesar. Nepopisna tuga ji stiska srce. Kaj početi sedaj?

Nemirne oči ji begajo na vse strani in pri tem zapazi v sredini ulice nad nekimi vrati veliko tablo z obširnimi črkami: "Speccerijška trgovina".

Celo se ji nekoliko razvedri. "Ha, naj bo v božjem imenu. En dan se bo že potrpelo brez mesa. Pri čevljarju sem videla nekaj lipovega evetja. Pa ostanemo danes pri lipovem čaju. Ampak sladak mora biti. Tisto pa, tisto."

In Meta je šla v speccerijško trgovino in zopet izvela dvokronski novček.

"Prosim kilogram sladkorja!"

Prodajalka, mlada deklica, se je namuznila:

"Sladkorja? Odkod ste se pa vzeli, draga moja? Saj bi morali vendar vedeti, da sladkorja ni dobiti nikjer!"

"No, no, za mojo potrebo, upam, da ga že še premorete. — Dajte mi ga kilogram. Tu je denar. Ostalo spravite vi, pa je mir besedi."

In vrgla je na mizo dvokronski novček.

Prodajalka je prsnila v glasen smeh. Sedaj pa je Meti zavrela kri in podžugala ji je s koščenim prstom:

"Gospodična, mlada ste še, ni lepo, da se posmehujete meni, stari revi."

"Kdo se vam posmehuje?" je hitela prodajalka. "Smešno se mi pa vendar zdi, ko mečete ta novček po mizi. Ali res ne veste, da stane danes kilogram sladkorja — če je namreč kdo še tako srečen, da ga dobi — celih dvainpetdeset kron!"

Meta je spasila obraz ter se krčevito prijelja za mizo.

"Kaj, kaj pravite? — Pet — petdeset kron?"

Prodajalka je smuknila v spodnji konec trgovine, kjer je sedel debel mož, brezdvomno njen gospodar. Pošepetala mu je nekaj na uho ter se s prstom povrtala po čelu.

Debeluhar je vstal ter se naglih korakov približal Meti, ki se je

še vedno krčevito držala za rob mize. Pogledal jo je od glave do nog in rekel mirno:

"Ženica, najbrž ste ga danes zvrnila par meric preveč? — Pojdite na prosto, da se vam izladi!"

To reki, je odprl vrata in jo narahlo porinil na ceto.

Meta je obstala kakor kip. Ozrla se je kvišku, ozrla se okrog sebe in zaječala strto:

"Ne vem, sem li blazna jaz, ali je zblaznel ves svet, ali pa je oboje? Matie se torej ni šalil! Gospodinja sorodnica, stražnik in ta prodajalka govore resno! Taka draginja vlada torej po svetu? Kdo pa še more mirno živeti? — Vem le, da zame ni več prostora na tem svetu."

Glava se ji je sklonila globoko k tlom in ne ozri se ni na desno, ni na levo je šla trudnih korakov, ne več v svojo nekdajno hišo, nego naravnost na — pokopališče. Dospelši do svoje gomile, je obrnila oči proti nebu in mlo zaprosila, naj se je usmili dobri og.

Večni je slišal in uslišal njeno molitev. Zemlja se je razgrnila, in Blaganičeva Meta se je vzkli-

kom: "Blagom mrtvim!" vlegla zopet k počitku.

In zemlja se je zopet strnila nad njeno gomilo.

Metuljček

Ana Marin, Brooklyn, N. Y.

Leta metuljček veselo, od eveta do eveta hiti, to celo je delo njegovo, to so njegove skrbi.

In zjutraj, ko sonce posije, tedaj se metuljček zbudi: ko evetje vzdiguje glavice, metuljček nasprot' jim hiti.

K evetlicam se tiho približa, jim jutranji vočki pozdrav in dalje veselo odhaja v brezmejno neizmernost daljav.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. U., Johnston City, Ill. — V Chicago izhajata dva češka dnevnika in sicer "Svornost" ter "Denni Hlasatel". Naslov napra-

Slovenic zdravlja v družinah.

Splošna tonika.

Nihče ne bo oporekal izjavi, da je splošno zdravje odvisno največ od pravilne prebave. Če je prebava slaba, počasna ali nezadostna, se razvijajo druge bolezni. Vsakdo izmed nas bi moral torej biti oprezen in gledati, da je prebava redna.

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski balsam) je zaželena tonika, ki je znana, da deluje najuspešneje. Ta balsam je splošni stimulant in je dokazal svojo vrednost v zdravljenju nepravilne, dispepsije, pomanjkanje teka, navade zabasanja in splošno hira-joče stanje. Cena 85 centov in 4c davka. Naprodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

vite: "Svornost", Czecho-Slovak Daily, Chicago, Ill., ali pa "Denni Hlasatel", Czecho-Slovak Daily, Chicago, Ill. Oba dnevnika sta že stara in na pošti znana, zato ni treba pisati ulice in hišne številke.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih naselbin, novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	-	\$5.00
za pol leta	-	-	-	\$3.00
za mesto New York za vse leto	-	-	-	\$6.00

Najmodernejše | vrejena
TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati, koverta, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street,
New York City.

Veliki in mali Volodja.

Ruski spisal Anton P. Čučkov.

(Konec.)

Ko sta veliki in mali Volodja zagledala nuno, sta skočila s sani in jo spoštljivo pozdravila; vidno sta bila ganjena od njenega bledega obraza in obema je ugajalo, da se ju je spomnila in prišla pozdravit. Da bi je ne zeblo, ji je Sofija Lvovna ogrnila pled in jo zavila v konec svojega kažuha. Solze so njeno dušo olajšale ter očistile in všeč ji je bilo, da se je ta burna, nemirna, v bistvu nečista noč nepričakovano končala tako čisto in nežno. Da bi Olga dalje časa pridržala, je predlagala:

„Peljimo jo kam! Sedi, Olga, se malo popeljem!“

Moška sta mislila, da nuna ne bo marala ž njimi, zakaj posvečeni se ne vozijo v trojki, a v njihovo začudenje je bila zadovoljna in je sedla na sani. Ko je trojka drsela proti pregradi, so vsi molčali in si le prizadevali, da bi ji napravili udobno in toplo; vsi so mislili, kaka je bila prej in kaka je sedaj. Njeno obličje je bilo sedaj brezstrastno, neizrazito, hladno in blede; bilo je tako prozorno, kakor bi ji tekla po žilah voda, a ne kri. Pred par leti je bila polna, rdeča ženska, ki je govorila o ženitvi in se smejala za vsako malenkost.

Ko so dospeli do pregrade, se je trojka vrnila; kakih deset minut pozneje so bili zopet pri samostanu in Olga je stopila s sani. V zvoniku je že pozvonjalo.

„Čuvaj vas Bog!“ je dejala Olga in se po samostanki šegi globoko priklonila.

„Tedad pridi, Olga!“

„Pridem, pridem!“

Odhitela je in izginila za temnimi vrati. Ko se je nato trojka odpravila, se je polastila vseh globokih potrtosti in vsi so molčali. Sofija Lvovna se je počutila slabo in mimola je je dobra volja. Da je zvalila nuno, sestri na sani ter se voziti v netrežni družbi, se ji zdelo nesposobno, netaktno in skoraj svetokrsko. Jdva se je iztrežnila, ji je izginila tudi želja, varati samo sebe, in hipoma se ji je posvetilo, da svojega moža ne ljubi in ga ne more ljubiti, da je vse to nesmisel in budalost. Ko ga je vzela, je ravnala s preudarnostjo, ker je bil po izražanju njenih tovarišic v zavodu neizmerno bogat, ker se ji je zdelo strahno, da bi ostala stara devica, kakor Rita, ker se je bila naveličala bivanja pri svojem očetu in ker je končno hotela nagajati malemu Volodji. Ako bi si mogla pred poroko predstavljati, kako bo to težko in nezgodno, bi se za ves svet ni hotela poročiti. A sedaj je vse zastoj, treba se je udati v svojo usodo!

Dospeli so domov. Ko je Sofija Lvovna legla v toplo, mehko posteljo in se odela, se je spomnila temnega predpoda, vonja po kadilih in postav ob stebrih ter neprijetno jo je izpreletelo ob misli, da bodo stale nepremično ves čas, ko bo ona spala. Jutranja služba božja se bo vlekla silno dolgo, potem šele bo molitvena ura, velika maša in zahvalna molitev.

„Bog je, seveda; gotovo je in brezpogojno bom morala umreti. To se pravi, prej ali slej bom morala misliti na dušo in na večno življenje, kakor Olga. Ona je sedaj oteta, rešila si je vsa ta vprašanja. A če ni Boga? Tedaj je njeno življenje izgubljeno. Kakor izgubljeno? Čemu izgubljeno?“

Čez minuto se ji je zopet vsilila misel:

„Bog je, smrt pride vsekakor in treba je misliti na dušo. Da zagleda Olga ta trenutek svojo smrt, ji ne bo strahno, ker je pripravljena. Kar pa je najzajetneje, ona je rešila vprašanje življenja. Bog je, da! Sicer pa, ali ni drugega izhoda, kakor samostan? Ili v samostan, se pravi vendar, odreči se življenju, pogubiti ga.“

Sofija Lvovna je malce stresel strah. Skrla je glavo pod blazino.

„Ne smem na to misliti“, je šepetala. „Ne smem...“

Jagič je stopal v sosednji sobi po preprogi in zlahko rožljaječ s ostrogami nekaj preusliševal. Sofija Lvovna je prišlo na misel, da ji je ta človek mil in drag le, ker mu je tudi ime Vladimir. Sedla je na postelj in nežno zaklicala:

„Volodja!“

„Kaj ti je!“ je vorašal mož.

„Nič!“

Zopet je legla. Začula je zvočenje, nemara prav samostansko, in zopet se je spomnila predpoda pa temnih postav, glavo so ji preplavile misli o Bogu in neizogibni smrti; potegnila je odejo čez glavo, da bi ne slišala zvona; predstavljala si je v duhu, da je še dolgo, dolgo življenje pred njo, predno prideta starost in smrt, da bo dan na dan morala upoštevati blizino neljubljene človeka, ki je baš stopil v spalnico in lega k počitku, in da bo dušila v sebi brezumno ljubezen do drugega mladega, očarujočega in — kakor se ji je zdelo — izrednega človeka. Ozrla se je na moža in nuna hotela voščiti lahko noč, a namesto tega je zdajci zaplakala. Bila je sama nase nevoljna.

„No, sedaj se začneja muzika!“ je izpregovoril Jagič sam pri sebi in poudarjal besedo na zlogu „zi“.

Pomirila se je pozno, šele okrog desete ure dopoldne; nehala je plakati in se tresti po vsem telesu, zato pa jo je začel mučiti hud glavobol. Jagič se je hitel odpravljati k pozni maši in v sosednji sobi godrnjal na slugo, ki mu je pomagal pri oblačenju. Lahko rožljaječ s ostrogami je stopil še v spalnico, nekaj vzela, se še enkrat vrnil, že v epoletah in odlikovanjih, jedva vidno šepaječ od revmatizma, in Sofija Lvovna se je zdelo, da hodi in gleda kot razbojnik.

Čula je, kako je Jagič pozvonil na telefon:

„Prosim vas, zvežite me z vasiljevsko vojašnico!“ je dejal.

Čez minuto je vprašal: „Vasiljevska vojašnica?“

„Pokličite k telefonu doktorja Salimoviča!“

Trenotek kasneje ga je slišala reči:

„S kom govorim? Ali si ti, Volodja? Zelo me veseli! Dragi, prosim očeta, naj pride takoj k nam, moja žena se je večerj zelo prehladila. — Ga ni doma, prav-“

„Hvala! Imenitno! Lepa hvala! Mene!“

Jagič je stopil tretjič v spalnico, se nagnil k ženi, jo prekrizal, ji dal poljubiti svojo roko (ženska, ki so jo ljubili, so mu poljubljali roko, in on se je privajal na to) ter dejal, da se vrne k obedu. Nato odšel.

Ob dvanaestih je hišna javila, da je prišel Vladimir Mihajlič. Sofija Lvovna omahuje vsled slabosti in glavobola, je urno oblekla svoj čudoviti lilasti jutranji plašč s krznenimi obvisi ter se je nagelji počesala; v duši je občutila neizrazno nežnost, trepetala je od radosti in strahu, da bi mogel oditi. Hotela ga je videti.

Mali Volodja je prišel na poset, kakor se spodobi, v fraku in beli ovrtnici. Ko je stopila v sprejemnico Sofija Lvovna, ji je poljubil roko in izrazil iskreno sožalje, da ni zdrava. Ko sta sedla, je pohvalil njen jutranji plašč.

„Večrajšje svidenje z Olgo me je razburilo“, je izpregovorila. „V začetku mi je bilo težko, sedaj pa jo zavidam. Ona je kot neporušna skala, ki je ne premakneš z mesta. Toda, Volodja, ali res ni bilo zanjo drugega izhoda? Ali res pomeni, živega se zakopati, rešiti vprašanje življenja? To je vendar smrt, a ne življenje!“

Ko je omenila Olgo, se je pojavila malemu Volodji na obrazu ginjenost.

„Vi, Volodja, ste umen človek“, je nadaljevala Sofija Lvovna. „Naučite me, da bom prav tako postopala, kakor ona. Seveda sem jaz nevernica in ne pojdem v samostan, a saj je možno storiti kaj istovrednega. — Ni mi lahko živeti“, je dostavila po par trenotkih molka. „Naučite me! Povejte mi kaj prepričevalnega! Recite mi vsaj besedo!“

„Besedo? Izvolite: Tara-rabumbija!“

„Volodja, čemu me prezirate?“

ga je živo vprašala. „Vi govorite z menoj na poseben, oprostite mi, gizdalinski način, kakor se ne govori s prijatelji in dostojnimi ženskami. Kot učenjak imate uspeh, ljubite vedo, a zakaj se nikdar ne razgovarjate z menoj o znatnosti? Zakaj? Ali nisem vredna...“

Mali Volodja je nejevoljen nagubal čelo in rekel:

„Zakaj ste kar nenadoma začeli govoriti o znatnosti? Morda naj-“

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

hrepčela po znatnosti? Morda naj-

Dowager Queen Alexandra

Angleška kraljica, ki je pred kratkim nevarno zbolela.

govoriva o ustavi? Ali pa rajši o jesetru s hrenom?“

„Prav, jaz sem ničeva, brez-pomenbna, breznačelna, omejena ženska... Imam polno napak, sem na duhu bolna in miravno po-kvarjena, zato me je treba pre-krizati! Vi, Volodja, ste deset let starejši od mene, moj mož celo trideset let. Pred vajinimi očmi sem doraščala in ako bi se vama ljubilo, bi napravila iz mene, kar bi hotela, celo angela. A vidva (glas se ji je tresel) ravnata strašno z menoj. Jagič me je poročil, ko se je postaral, a vi...“

„No, dovolj, dovolj!...“ je vzkliknil Volodja, sedel bližje k nji in ji začel poljubljati poljubljati obe roki. „Prepustiva mo-drovanje in dokazovanje. Schop-penhauru, a midva poljubujva te ročice!“

„Vi me prezirate, a ko bi ve-deli, koliko trpija vsled tega!“ je vzdihnila neodločno, ker je ve-dela že vnaprej, da ji ne veruje.

„Ako bi vedeli, kako rada bi se izpremenila, začela novo življe-nje! Z nadviglenjem mislin na to“, je nadaljevala, in v resnici ji je navdušenje izvalilo solze v oči. „Da bi bila dober, pošten in čist človek, da bi se ne lagala, imela življenjski cilj...“

„No, pustite, ne pretiravajte! Ne ljubim tega!“ je dejal Volod-ja in na obrazu se mu je pojavila porogljivost. „Bogme, kakor na-odru! Obnašajva se vendar člo-veško!“

Da bi se ne razhudil in ne od-šel, se mu je Sofija Lvovna jela opravičevati in se je njemu na ljubo celo nasmihala; zopet je na-vedla razgovor na Olgo in na na-mero, rešiti vprašanje svojega življenja in postati človek.

„Tara-ra-bumbija!“ je zapel Volodja polglasno. „Tara-ra-bum-bija!“

Nenadoma jo je objel preko pasu. A ona, sama ne vede, kaj počne, mu je ovila roke okrog ram-en in mu vzhiceno kakor v sa-njah zrla minuto v razumni, lu-domušni obraz, čelo, oči in krasno brado.

„Ze davno veš, da te ljubim!“ mu je priznala in silno zardela; čutila je, da so se ji ustne krče-vito zvile od sramu. „Ljubim te! Zakaj me mučiš?“

Zamizala je in ga krepko polju-bila na usta; dolgo, skoro minuto se njene ustne niso mogle ločiti od njegovih, dasi je vedela, da se to ne spodobi, da jo more sam ob-sojati in da lahko vstopi služ-kinja.

„Ah, kako me mučiš!“ je pono-vila.

Pol ure nato, ko je dosegel vse, kar se mu je hotelo, je Volodja sedel v obednici pri malem pri-grizku, a ona je klečala pri nje-govih nogah ter mu strastno gle-dala v obličje; govoril ji je, da je podobna psičku, ki čaka, da mu vržejo kosček gnjati. Potem si jo, Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Henrik IV. se je sploh rad šalil, tudi najbolj resnih ljudi ni puš-čal na miru. Bassompierre, ki je bil francoski poslanik na špan-škem dvoru, je prišel za nekaj dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: „Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?“ — Jahal sem na prav lepem osličku.“ — Iz-vrstno, velik ocel na majhnem oalu!“ — Bassompierre pravi či-sto mirno: „Gospod, zastopal sem Vaše Velikanstvo.“

Majniški večer v laškem ujetništvu

Bilo je meseca majnika lanskega leta, ko nas je bilo še precejšne število Jugoslovancev v ujetništvu, daleč tam v južni Italiji, v mestu Lecce. Dasi smo imeli še le mesec, kateri je pri nas najlepši izmed vseh, vendar tam v Italiji je solnce bližalo zatonu, dokler ni izginilo za malim hribečkom pred nami. Priležilo smo iz svojih šotorov (bivali smo tam zmiraj v šotorih) ter s slastjo vdihavali sveži večerni zrak. Po malem se nas je nabrala mala družba. Posedli smo opetle ter se pomenkovali o raznih stvareh.

Na vzhodu se je prikazala luna ter smehljaje se zrla na nas, kot bi nam hotela reči: Kaj meni mar vaše gorje, jaz hodim svojo pot.

Obmolknili smo ter zrlj okrogli obraz lune. Ob tem pogledu so se nam pač vzbudili spomini na zlate čase v domovini, ko smo zrlj ravno to luno izpred domače hiše. Kaj smo občutili tedaj, brezskrbni fantje, ob pogledu na luno? Kdo bi tedaj na kaj mislil? Luna? Bila nekaj vsakdanjega. A drugače je bil ta večer. Zrlj so na luno, a duh naš je plaval tja čez širno gladino Jadrana, tja v domaćo vas, kjer mogoče stariši, bratje, sestre, zrejo ravno to luno.

Zares, krasen večer je bil. Ali kaj nam je bilo mar za krasoto. Strana usoda ujetništva je visela nad nami kot temen oblak, kateri nam je zagrinjal vsa bajno krasoto majniškega večera. Kako smo hrepeli z drugimi domačini v cerkev pred lepo ozaljšani majniški oltar, kjer mogoče, oni prosijo kraljico majnika, da nam izprosi še skoraj svobodo. Marsikatero oko se je ob tem spominu orosilo. Tedaj šele smo se učili čeniti svoj domaći kraj. Kako smo hrepeli videti po dolgem času zopet do maćo vas, katere je ravno sedaj vsa v cvetju sadnih dreves. Za-hrepeli smo zopet po travnikih, ki obdajajo vas, kot najkrajsejše preproge; po polju, po katerem se valovi žito v lahni pomladanski sapi, po domačih gozdovih kjer prepevajo krilati pevec in se zdi človeku, kot bi poslušal rajsko godbo. Pa kaj vsi spomini, mi smo vendar bili v deželi, kjer za nas ni bilo spomlad ter tudi ni. smo občutili nobenega veselja, ka-kor nekdanj, ko smo ob takih večerih prepevali v domovini mile do-maće pesmice.

Iz takih misli me vzbudi vzdih tovariša, kateri je sedel zraven mene. Vprašal sem ga, kaj mu je? On pa mi odgovori: „Moj duh je bil ravno sedaj v domovini, hotel je po pisanih livadah, po polju in travnikih, navzgor in navzdol, da-leč tja k oknu moje izvoljenke. Ah kako vesela bi mi prišla napro-ti, če bi v resnici prihitel k njej. Pa ta vzdih mi je izvil druga misel, namreč: Bog ve, al ime je še zvesta? Mogoče trika ravno se-daj že drugi na njeno okno in ona mu hit odpirat! Vendar to-lazim se, kajti moja draga je zve-sta in ne lomi besede, kakor ta le Italijan, ki nas drži tukaj za-prte, kakor največje zločine.“

Ob takih spominih in pogovo-rih so nam minili dnevi krasnega majnika, minulo je še več mesecev, predno je prišla rešitev. Vrnili smo se v domovino, po kateri smo tako hrepeli, ter z radostnim srcem pozdravili našo mlado Ju-goslavijo.

430 ton aluminija so kupile češke tvrdke za domačo železobit na Angleškem.

Rad bi izvedel za JOHNA STURM. Doma je iz Gradišča pri Novem gradu, na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznaniti, ali če sam čita te vrstice, naj se mi pa sam oglasi, ker ima pri meni 2 pismi iz starega kraja. — Joe Sturm, Box 102, Akron, Mich. (5-7-6)

Rad bi izvedel za MIKE FRELIHA. Doma sva blizu skupaj iz vasi Davča na Gorenjskem. Čuj sem, da je on mene iskal. Če to sam čita, naj mi piše; če pa ka-teri rojakov ve za njegov na-slov, naj mi ga blagovoli spo-ročiti. — Frank Primožič, 328 Oregon St., Milwaukee, Wis.

ZAHVALA. Sheboygan, Wis. Dne 30. maja je žensko društvo „Kraljica Majnika“ št. 157 KSKJ. v Sheboyganu priredilo ob priliki petletnice svojega ob-stanka dramatično predstavo „Prvi ples“, ki se je dobro ob-nesla.

Na tem mestu se torej zahva-ljujemo vsem za udeležbo. Lepa hvala igralcem in igralkam za njih trud, kakor tudi režiserju g. Martinu Jelenču. Prisrčna hvala neumornemu pevskemu društvu „Danica“ in mešanemu zboru za njih krasno petje, ki je vse občinstvo navdušilo; seveda pod tako pretnim pevovodjem, kot je g. Frank Mikek, tudi ni bilo kaj drugega pričakovati. Najlepa hvala društvenemu ustanovitelju Rev. J. Černetu za krasne besede. Obenem se tudi zahvaljujemo za vse čestitke, ki so došle društvu za petletnico. Dal Bog, da bi se vse uresničilo, kar ste želeli. Ob tej priliki se hočemo prav prisr-čno zahvaliti vsem sheboyganskim Slovencev in Slovenkam ter bra-tom Hrvatoma za njih naklonje-nost do našega društva, ki so nas posetili na vseh zabavah in vese-licah, kar jih je društvo priredilo tekom svojega obstanka, ter tako pripomogli društvu do napredka in boljšega finančnega stanja. Bog vam vse stotero povrni! Ako bi kdaj potrebovali naše druš-tvo „Kraljica Majnika“, vam je ved-no na razpolago.

Za društveni odbor: Mary Prislund, tajnica. 723 Georgia Ave.

VSEM DOGARJEM! Tukaj v Kentucky sem kupil 40 tisoč dreves, pripravnih za izdelo-vanje dog. Potrebujem 100 na-dalnjih prvovrstnih dogarjev, da se takoj lotijo dela. Potrebujem tudi 10 dobrih foremanov. Nikjer ni boljšega podnebnja kot je tukaj v Kentucky. Lahko delate vsak dan ter zaslužite lep denar. Ne bo vas nadlegoval dež; tukaj ni ne mraza, ne mrzlice, ne moskitov. Pridite takoj, pripravljeni za de-lo. — H. Kramer, Box 104, Hazard, Kentucky.

Rad bi izvedel za JOHNA STURM. Doma je iz Gradišča pri Novem gradu, na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznaniti, ali če sam čita te vrstice, naj se mi pa sam oglasi, ker ima pri meni 2 pismi iz starega kraja. — Joe Sturm, Box 102, Akron, Mich. (5-7-6)

Rad bi izvedel za MIKE FRELIHA. Doma sva blizu skupaj iz vasi Davča na Gorenjskem. Čuj sem, da je on mene iskal. Če to sam čita, naj mi piše; če pa ka-teri rojakov ve za njegov na-slov, naj mi ga blagovoli spo-ročiti. — Frank Primožič, 328 Oregon St., Milwaukee, Wis.

ZAHVALA. Sheboygan, Wis. Dne 30. maja je žensko društvo „Kraljica Majnika“ št. 157 KSKJ. v Sheboyganu priredilo ob priliki petletnice svojega ob-stanka dramatično predstavo „Prvi ples“, ki se je dobro ob-nesla.

Na tem mestu se torej zahva-ljujemo vsem za udeležbo. Lepa hvala igralcem in igralkam za njih trud, kakor tudi režiserju g. Martinu Jelenču. Prisrčna hvala neumornemu pevskemu društvu „Danica“ in mešanemu zboru za njih krasno petje, ki je vse občinstvo navdušilo; seveda pod tako pretnim pevovodjem, kot je g. Frank Mikek, tudi ni bilo kaj drugega pričakovati. Najlepa hvala društvenemu ustanovitelju Rev. J. Černetu za krasne besede. Obenem se tudi zahvaljujemo za vse čestitke, ki so došle društvu za petletnico. Dal Bog, da bi se vse uresničilo, kar ste želeli. Ob tej priliki se hočemo prav prisr-čno zahvaliti vsem sheboyganskim Slovencev in Slovenkam ter bra-tom Hrvatoma za njih naklonje-nost do našega društva, ki so nas posetili na vseh zabavah in vese-licah, kar jih je društvo priredilo tekom svojega obstanka, ter tako pripomogli društvu do napredka in boljšega finančnega stanja. Bog vam vse stotero povrni! Ako bi kdaj potrebovali naše druš-tvo „Kraljica Majnika“, vam je ved-no na razpolago.

Za društveni odbor: Mary Prislund, tajnica. 723 Georgia Ave.

VSEM DOGARJEM! Tukaj v Kentucky sem kupil 40 tisoč dreves, pripravnih za izdelo-vanje dog. Potrebujem 100 na-dalnjih prvovrstnih dogarjev, da se takoj lotijo dela. Potrebujem tudi 10 dobrih foremanov. Nikjer ni boljšega podnebnja kot je tukaj v Kentucky. Lahko delate vsak dan ter zaslužite lep denar. Ne bo vas nadlegoval dež; tukaj ni ne mraza, ne mrzlice, ne moskitov. Pridite takoj, pripravljeni za de-lo. — H. Kramer, Box 104, Hazard, Kentucky.

ANŽE PITOVI

ALI
ZAVZETJE BASTILE.

prip. Alexander Dumas, sr.

68

(Nadalj evanije.)

— Vi ste podobni svojemu bratu. Jaz bom ozmerjala vašega brata, ker je čakal toliko časa, da vas predstavi na dvoru.

Obenem pa se je obrnila proti grofici, svoji prijateljici, ki se ni dala vzdramiti iz svojih sanj tekom celega prizora, ki se je vršil.

Povsem drugače pa so se obnašali ostali navzoči. Elektrizirani od sprejema, katerega je bil deležen mladi častnik, so si ostali čisti riki prizadevali na vse mogoče načine, da potrdijo svoje navdušenje za stvar kralja in od vseh strani je bilo čuti izraze o junaštvu, ki bi bilo v stanu premagati celo Francijo. Marija Antonijeta pa je porabila to razpoloženje, ki je očividno prijalo njenim skrivnim mislim.

Veliko bolj je bila razpoložena za boj kot za trpljenje ter se ni hotela udati po dnošenim pogojem. Kakorhitro so dospete prve novice iz Pariza, je bila pripravljena na trdovraten odpor proti duhu upora, ki je ogrozil vse predpave francoskega plemstva.

Po par besedah, katere je izgovoril mladi Charny in katere so navzoči sprejeli z navdušenimi vzkliki, se je udala Marija Antonijeta v valjavi domisljiji. Dase nahaja na čelu mogočne armade. Učevala je v svoji domisljiji trenutek, ko se bodo valjali poraženi Parizani v prahu ter prosili za milost.

Opijanjeni od zaupanja mladosti in ljubezni so mladi ljudje, ki so se nahajali v njeni bližini, govorili o sijajnih huzarjih, o težkih dragoncih ter strašnih švicarjih, o šumnih kanonirjih ter se smejali narodu, ki je bil oborožen le s pikami in lesenimi eokljami, ne da bi pomislili pri tem, da bo temu podleglo vse najbolj plemenito, kar je imela Francija.

— Jaz, — je govorila princesinja Lamballe, — se bolj bojim pike kot pa puške.

— Ker je to grše, moja draga Tereza, — je odvrnila kraljica, ki se je pri tem nasmehnila. — Vendar pa je treba, da se pomirite. Naši Parizani niso toliko vredni kot švicarji, ki znajo izvrstno streljati in meriti.

— O, kar se tiče tega, za to jamčim jaz, — se je oglasil gospod de Bezenval.

Kraljica se je obrnila zopet proti madami de Polignae, da vidi, če se je med tem časom pomirila. Grofica pa je bila prav tako žalostna kot je bila prej.

Kraljica, ki je bila neizmerno udana svoji prijateljici, st je zaman prizadevala vzbuditi smehljaj na ustih, ki so bile videti zaprte za vedno.

Mlada žena je ostala turobna in vse je kazalo, da je zatopljena v najbolj temne misli.

Ko je kraljica videla to, je postala še bolj vznemirjena kot je bila prej. Navdušenje častnikov pa je ostalo isto in vsi, tudi prince Lambeseq, so pričeli z izgotovljenjem bojnega načrta proti pariškemu narodu.

Sredi tega mrzličnega navdušenja pa je vstopil kralj, smehljaje se ter brez vsakega spremstva.

Kraljica mu je takoj pohitela nasproti.

Kakorhitro so navzoči zapazili kralja je prenehal ves pogovor in zavladal je globok molk. Vsakdo je pričakoval besede gospodarja, eno onih, besed, ki elektrizirajo ter navdušijo.

Vsako je pridrževal sapo ter pričakoval prve besede, ki bodo prišle iz ust kralja.

— Madama, — je rekel Ludovik XVI., — vpiro vseh teh dogodkov so pozabili servirati meni večerjo. Bodite tako prijazni ter servirajte večerjo meni tukaj.

— Tukaj? — je vzkliknila kraljica vsa presenečena.

— Če ste tako dobra.

— Gospod.... Premislite....

— O kramljali ste in dočim bom jaz večerjal lahko kramljate naprej....

Ta navadna beseda "večerja" je izpremenila vse navdušenje v led. Celo kraljica sama si ni mogla misliti ničesar drugega kot to, da se skriva za enostavno zahtevo kralja globoka skrivnost.

— Brez dvoma ima kralj namen odpočiti se tukaj od naporov, katerim je bil izpostavljen tekom dneva, — se je glasilo od vseh strani.

Marija Antonijeta, hčerka Marije Terezije, pa si ni mogla misliti, da je potomec Ludovika Svetega podvržen v takem trenutku potrebam svojega telesa.

Marija Antonijeta se je motila. Kralj je bil v resnici lačen.

Sedmo poglavje.

KAKO JE VEČERJAL KRALJ V NOČI OD 14. NA 15. JUNIJA LETA 1789.

Na povelje kraljice so servirali kralju pri majhni mizici, ki je stala ob zidu precej velike dvorane.

Zgodila pa se je stvar, ki je predstavljala popolno nasprotje tega, kar je pričakovala kraljica. Ludovik XVI. je ukazal, naj vsi molče, a le raditega, da ga ne bo nikdo motil pri večerji.

Dočim si je Marija Antonijeta na vse mogoče načine prizadevala, da vzbudi navdušenje, je kralj zavijal večerjo.

Častniki so prišli do sklepa, da ni ta astronomska seja vredna potomec svetega Ludovika in vsled tega so storiili skupine, kojih predmet pogovora ni bil tako visok kot so dejanski zahtevali okoliščine.

Kraljica je zardela in njena nestrpnost se je pokazala v vseh njenih kretnjah. Ta fina, aristokratska in nervozna narava ni mogla razumeti take zmagovite materije nad uhom. Približala se je kralju, da spravi tjakaj one, ki so se odstranili od tam.

— Gospod, — je rekla, — ali niste dali nikakih povelj?

— Ha, — je rekel kralj s polnimi usti, — taka povelja, madama? Ali boste v tem trenutku vi vodila naše posle?

Med tem, ko je govoril to, se je junaški lotil mladega piščanca, obloženega z gobami.

— Gospod, — je rekla kraljica, — Numa je bil miroljuben kralj. Danes pa se splošno domneva, da potrebujemo bojevitost kralja in če hoče vaše veličanstvo slediti vzgledu starodavnosti, ne sme biti Tarkvinij, temveč Romul.

Kralj se je smehljaj tako mirno, da je mejil njegov smehljaj na blaznost.

— Ali so gospodje tukaj tudi bojevitosti? — je vprašal.

Pri tem se je obrnil na častnike in slednji so domnevali, da vidinjo v očeh kralja pegum, čeprav je bilo v resnici le nasičenje, ki je izviralo iz dobrega glada.

— Da, gospod, — so vzkliknili vsi, — Mi zahtevamo vojno!

— Gospoda moja, — je rekel kralj, — vi mi delate v resnici veliko veselje, kajti dokazujete mi, da se bom lahko ob danem trenut-

ku zanesel na vas. Za sedaj pa imam le en svet in en želodec: — Prvi mi bo svetoval, kaj naj storim in drugi to, kar v resnici počnem.

Pri tem se je smejal ter ponudil onim, ki so mu stregli, krožnike, polne odpadkov, da jih nadomestijo s svežimi.

Mrmranje presenečenja ter obenem jeze je šlo skozi to skupino plemenitajev, ki bi na prvi migikaj kralja radi prelili svojo kri.

Kraljica se je obrnila vstran ter udarila s svojimi petami ob tla. Prince de Lambeseq je šel proti njej ter ji rekel:

— Vi vidite, madama, da misli njegovo veličanstvo tako kot jaz, da je namreč boljše čakati. To je previdnost, kajti previdnost je v naših časih potrebno zlo.

— Da, gospod, to je zelo potrebno zlo, — je odgovorila kraljica ter si pri tem ugriznila v ustnice.

Žalostna do smrti se je naslonila na kamin, s pogledom izgubljenim v noč ter 2 dušo, zatopljeno v obup.

To različno razpoloženje kralja in kraljice je padlo vsakemu v oči. Kraljica je le s težavo zadrževala solze. Kralj pa je jedel naprej z onim apetitom družine Bourbon, ki je prišel že v pregovor.

Polagoma se je dvorana izpraznila. Skupine so se stajale kot se staja sneg na soncu, sneg, pod katerim se pokaže črna gola zemlja.

Ko je videla kraljica odhajati skupine pogumnih ljudi, na katere je tako zelo računala, je domnevala, da je izginila vsa njena moč. Iz te okolelosti pa jo je zbudil nežni glas grofice Jules, ki se ji je približala s svojo svakinjo, madamo Diano de Polignae.

Ob zvoku tega glasu se je kraljica prebudila iz svojih sanj in v srečo ponosne ženske se je zopet pokazalo upanje. Odkritosreča in v resnici udana prijateljica je bila zanj več vredna kot pa deset kraljestev.

— O, ti, — je mrmrala ter objela grofico Jules, — torej mi je vendar ostala ena prijateljica?

Tedaj pa so pričele teči po njenem obrazu solze. Mesto da so grenke, so bile sladke in mesto da bi težile, so olajšale sree.

Tekom kratkega molka, ki je nastopil nato, je držala Marija Antonijeta grofico neprestano v objemu.

Molk je prekinila vojvodinja, njena svakinja.

— Madama, — je rekla s tako prosečim glasom, da je zvenel skoro srmežljivo, — jaz ne mislim, da bi vaše veličanstvo nasprotovale načrtu, katerega hoče ona predložiti.

— Kakšen načrt? — je vprašala kraljica pozorno. — Govorite vendar, vojvodinja.

— Madama, — je nadaljevala vojvodinja, — mnenje, kateremu hočem dati izraza, prihaja od neke osebe, koje avtoriteti ne bo oporekalo vaše veličanstvo, namreč od njene kraljeve visokosti, madame Adelaide, tete kralja.

— Kakšne okoliščine, draga vojvodinja, — je rekla kraljica veselo. — Naprej k stvari.

— Madama, okoliščine so zelo žalostne. Zelo so pretiravali naklonjenost, katero goji vaše veličanstvo do naše družine. Natoleevanje je omadeževalo vzvišeno prijateljstvo, katero ste nam naklonili v zameno za našo udanost.

— No, — je rekla, ki je bila presenečena, — ali ne mislite, da sem dosti pogumna? Ali nisem vzdržala svojih prijateljev proti javnemu mnenju, proti dvoru, proti narodu in celo proti kralju?

— O, madama, ravno nasprotno. Vaše veličanstvo se je tako zavzelo za svoje prijatelje, da bi bili danes, ko je nevarnost velika, strašno velika, slabi in sarahopetni prijatelji, če bi svoji kraljici ne povrnili enako z enakim.

— O, to je dobro, to je lepo, — je rekla kraljica, ki je polna navdušenja poljubila grofico ter stisnila madami de Polignae roko.

Mesto da bi ponosno dvignili glavo vsprico te naklonjenosti kraljice, sta obe prebleleli.

Madama Jules Polignae je napravila kretnjo kot da se hoče izmuzniti iz objema kraljice, a slednja jo je držala v tesnem objemu.

(Ostalo naslednje)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Kšem ANTONA ŠTRUKELJ, podomače Strašičer iz Štrukljevasi pri Cerknici. Prosim cenj. rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani. Nahaja se baje v Coloradi. Ako pa sam čita te vrstice, ga prosim, da mi piše. — Frank Zalar, Camp 3, Cheat Haven, Pa.

(4-5-6)

NAPRODAJ

dobro urejena mesarija in gročrja z vso potrebno opravo. Proda se radi odhoda v stari kraj. Cena je le \$1800. Lega je lepa in pravi človek lahko trgovino še razširi. Oglasite se pri: Charley Kubert, 805 Front St. Verona, Pa.

(3x 2,5,10-6)

RAZPIS SLUŽBE.

Slovensko konsumno društvo v Pittsburghu, Pa., išče izurjenega poslovodjo (manager) za svojo prodajalno, kojoj se namerava odpreti približno 1. julija t. l. Glavni pogoji so: sposobnost, izkušnost in poštenost. V pisnih je omeniti: natančno ime in naslov, samski ali oženjen, sedanje zanimanje in zanimanje prešlih deset let. Zmožen mora biti tudi angleščine in knjigovodstva. Navede naj se ob enem imena in naslove odgovornih oseb kot reference. Ravno tako naj se tudi navede mesečno plačo, pod katero bi bil voljen nastopiti službo. Ponudbe naj se pošljejo ne kasneje kot do 15. junija na: Joseph Grilz, 4438 Stanton Ave., Pittsburgh, Pa.

(3-5-6)

SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja 23 centov funt.

Bokna 50 funtov \$11.00

Pozabimo ome na voliko.

BALKAN IMPORTING CO

51-53 Cherry Street

New York, N. Y.

Z naročilom pošljite \$3. v naprej.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 15. JUNIJA

PRES. WILSON 5. JULIJA

SELVEDERE 15. JULIJA

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji

Raskošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHILIPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

Pred odhodom v staro domovino bi rad zvedel za svojega sina FRANKA DEJAK, podomače Pustov iz Dolenjevasi pri Ribnici. Zato prosim cenjene rojake, če kateri ve za njega ali njegov naslov, da mi ga blagovolj naznani; ako pa slučajno sami te vrstice čita, naj se sam oglasi. Imam mu več važnih reči sporočiti iz starega kraja in slike imam od njegovega brata in sestre. V kratkem odhajam preko atlantske luže. — John Dejak, 1240 E. 61. St., Cleveland, Ohio. (2-5-6)

NAZMANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom naznanjamo, da potuje po državi Ohio naš rojak

GEORGE WALETICH,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in izdajati pravoveljevna potrdila.

Prosim rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklonjenost se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Upravištvo Glas Naroda.

Kako je Avstrija intrigirala

Pod tem naslovom je izšla slavna knjiga našega rojaka

Dr. Josipa Goričar-ja in Lyman B. Stowe

PROF. HART na Harvard univerzi pravi: — To je ena najbolj značilnih knjig tega časa.

Ko je odšel predsednik Wilson prvič v Pariz je načelnik inteligentnega departementa armade združenih držav zbral nekaj dokumentov, ki so se mu zdeli potrebni, da jih predsednik prečita, predno se sestane konferenca. Med temi dokumenti je bil rokopis te knjige.

Hon. Maurice Francis Egan, bivši ameriški poslanik na Danskem, je podal v "New York Times" svojo oceno o tej knjigi in pravi: — Ta knjiga jasno pokazuje vse intrige, zarote in diplomatske tajne procese, ki so vsilili absolutno nepripravljeni Evropi vojno.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York City

STANE \$3.00

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 30-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastupljanje krvi zdravi s slavitim 604, ki ga je izumel profesor dr. Koler. Ako imate kapavico in mesec po točnu, v grlo, ako vam kapavica laže, vas boli v testih, pridite in dajte vam bom kri. Nihakar ne čaka, kajti ta bolezen se pogosto napreje.

Vse bolečevanje in šušanje na kapavico vodo zdravim po najnovejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar opazite, da imate več moške moči, se čaka, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Kilo zdravila v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehuru, od 10-15 ur prihajajo bolečine v hrčtu in križi, palenje pri mokrenju in ostale bolečine te vrste zdravim s največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, šušanje, škroplje in druge bolezni bolezni ki nastanejo vodo sečnice krvi, zdravim v kratkem času, da ni treba kašati.

Uradno ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8 urej do 8 po polno. V torek, četrtek in soboto od 8 urej do 6 urej. V noč v 2. neposredno.

Po vrti se detujem. Prilite carina. Ne poslabšajte lase in šušanje.

Dr. KOLER 638 PENN AVE. PITTSBURGH

PENNA

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 30-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastupljanje krvi zdravi s slavitim 604, ki ga je izumel profesor dr. Koler. Ako imate kapavico in mesec po točnu, v grlo, ako vam kapavica laže, vas boli v testih, pridite in dajte vam bom kri. Nihakar ne čaka, kajti ta bolezen se pogosto napreje.

Vse bolečevanje in šušanje na kapavico vodo zdravim po najnovejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar opazite, da imate več moške moči, se čaka, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Kilo zdravila v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehuru, od 10-15 ur prihajajo bolečine v hrčtu in križi, palenje pri mokrenju in ostale bolečine te vrste zdravim s največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, šušanje, škroplje in druge bolezni bolezni ki nastanejo vodo sečnice krvi, zdravim v kratkem času, da ni treba kašati.

Uradno ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8 urej do 8 po polno. V torek, četrtek in soboto od 8 urej do 6 urej. V noč v 2. neposredno.

Po vrti se detujem. Prilite carina. Ne poslabšajte lase in šušanje.

Dr. KOLER 638 PENN AVE. PITTSBURGH

PENNA

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam se zdravim nad 23 let ter imam skušnjo v vseh boleznih in ko imam slovečko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skri pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz zdravim zastupljanje krvi, mesanje in šušanje v mehurju, v grlu, v testih, bolečine v testih, stare rane, živčno, bolezn, otekline, bolezn v mehuru, testih, testih in testih, revmatizem, škroplje, zlate šušanje, zlate šušanje.

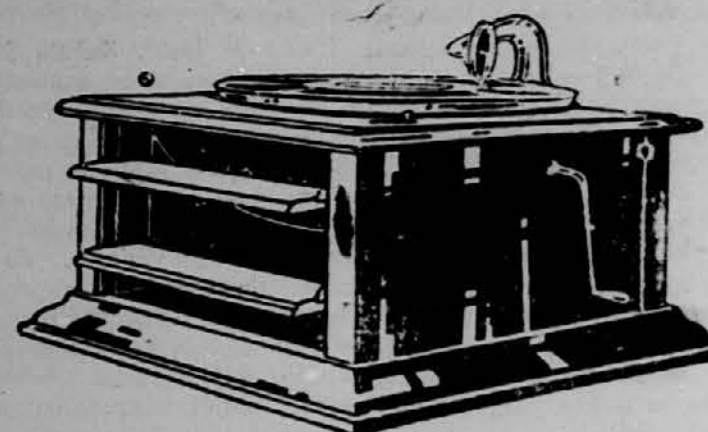
Uradno ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8 urej do 8 po polno. V torek, četrtek in soboto od 8 urej do 6 urej. V noč v 2. neposredno.

Po vrti se detujem. Prilite carina. Ne poslabšajte lase in šušanje.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nezadovoljni zdravnik radijo tožniti, da vso, razumajo. Jaz imam izkušnjo in izkušnjo, zato vam lahko zdravim, kar vam razumajo.

Sedaj smo dobili v zalogo najnovejše glasne prave Columbia Gramofone. Tukaj vam je slika, stane vas le \$32.50

Imam tudi nove cenike za prave Kranjske Columbia plošče. Pišite pojn takoj.

Ta gramofon igra tako glasno da ga slišite na miljo daleč. Brez colnine ga ahko nesete v kufru kadar greste v stari kraj. Ne pozabite da boste pošteno postreženi za Vaš denar vedno le pri:

IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

Kako je Avstrija intrigirala

Pod tem naslovom je izšla slavna knjiga našega rojaka

Dr. Josipa Goričar-ja in Lyman B. Stowe

PROF. HART na Harvard univerzi pravi: — To je ena najbolj značilnih knjig tega časa.

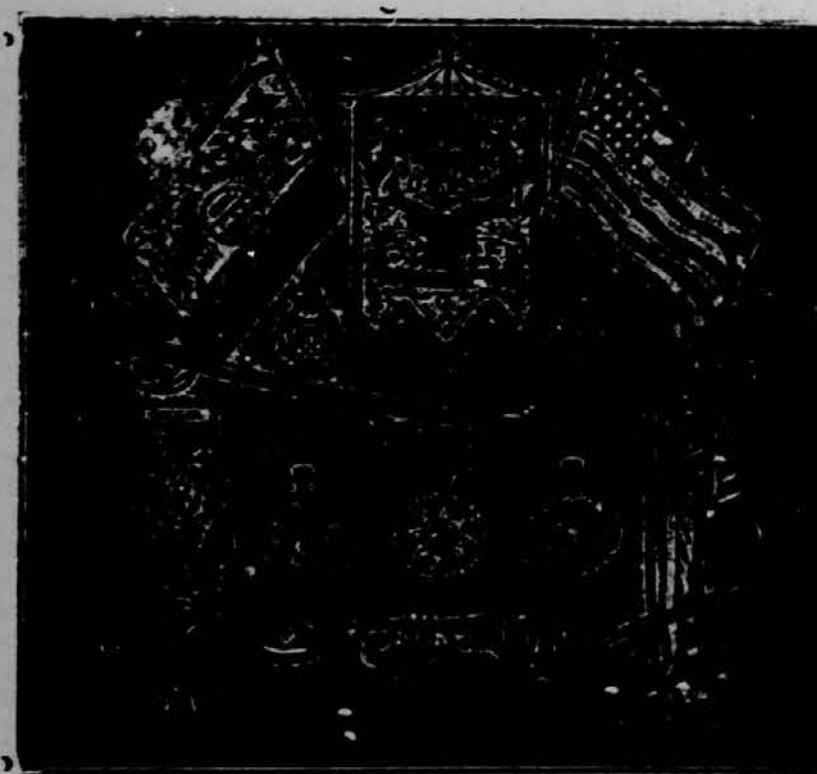
Ko je odšel predsednik Wilson prvič v Pariz je načelnik inteligentnega departementa armade združenih držav zbral nekaj dokumentov, ki so se mu zdeli potrebni, da jih predsednik prečita, predno se sestane konferenca. Med temi dokumenti je bil rokopis te knjige.

Hon. Maurice Francis Egan, bivši ameriški poslanik na Danskem, je podal v "New York Times" svojo oceno o tej knjigi in pravi: — Ta knjiga jasno pokazuje vse intrige, zarote in diplomatske tajne procese, ki so vsilili absolutno nepripravljeni Evropi vojno.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street New York City

STANE \$3.00

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero zastavo, regalice, kape, prekoramnice, znake srbne pozlačene ali čisto zlato, dalje slovenske trobojnice, uniforme, in sploh vse v to spadajočo stroko, ne kupite prej da tudi mene za cene vprašate. Moje delo in blago je najbolje vrste garantirano, pošteno in po zmernih cenah. Vsako še manjše naročilo izvršim točno v najkrajšem času. Pišite še danes za cenik, katerega dobite edino le pri vašem slov. trgovcu **VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve Street, Conemaugh, Pa.**

BESEDNJAK

Je najbolj potrebna knjiga pri učenju tujega jezika. Če želite pomnožiti svojo zalogo angleških besed si boste naročili najnovejši